

PRED KONGRESOMA ZVEZE SINDIKTOV

Le še mesec dni nas loči od dveh pomembnih dogodkov: kongresa zveze sindikatov Slovenije in kongresa zveze sindikatov Jugoslavije. Tako kot na kongresih ZKS in ZKJ, ki sta se odvijala letos spomladi, bosta tudi sindikalna kongresa potrdila tisto, kar se že lep čas zavedajo naši delovni ljudje — pot v boljšo družbo je odprta.

Dejavnost zveze sindikatov in drugih družbenih dejavnikov je bila v minulem obdobju usmerjena predvsem v graditev in uveljavljanje družbenoekonomskega in političnega sistema socialističnega samoupravljanja v skladu z ustavo in z zakonom o združenem

delu. S krepitvijo materialne podlage družbe smo ustvarili ugodnejše pogoje za izboljšanje življenjskega standarda in socialne varnosti delavcev, za izboljšanje zdravstvenega varstva, za izboljšanje delovnih razmer in za humanizacijo delovnega in življenjskega okolja, za oddih in rekreacijo delavcev ter za zadovoljevanje izobrazbenih, kulturnih in drugih potreb delavcev kot svobodnih in ustvarjalnih osebnosti. Dejavnost zveze sindikatov je obrodila pomembne rezultate pri izboljšanju in izenačevanju življenjskih razmer delavcev. Delovne razmere in varstvo pri delu zagotavljajo na nov način. Vlaganja v večje varstvo pri delu postajajo sestavni del investicijskih programov in delavci čedalje pogosteje s samoupravnim sporazumevanjem urejajo odnose na tem področju ter tako nadomeščajo zakonsko regulativo.

Delovni ljudje v temeljnih delovnih in sestavljenih organizacijah združenega dela in v drugih oblikah združevanja dela in sredstev čedalje bolj postajajo nosilci družbenih zadev, s čimer prevzemajo odgovornost za celoten družbenoekonomski in politični razvoj. Delavci se v delegatskem sistemu uveljavljajo kot neposredni nosilci odločanja na vseh ravneh in na vseh področjih družbenega življenja. Zveza sindikatov je pomembno prispevala k ustvarjanju pogojev za neposredno odločanje delavcev za delovanje delegatskih teles in za usklajevanje različnih interesov. V Gradisovem vestniku smo zato ta mesec namenili največ prostora prav ključnim področjem, s katerimi se bodo ukvarjali delegati na obeh sindikalnih kongresih. Prav bi bilo, da bi ti delegati, izhajajoči iz delavske sredine, pomagali svojim članom osnovnih organizacij, da skupaj pregledajo, dopolnijo ali popravijo dokumente za kongres ZSS, saj bodo le tako odraz volje slehernega delavca.

N. M.

Predkongresne razprave naj sežejo do vseh gradbišč

Usposabljanje in krepitev ZK

Zveza komunistov Jugoslavije se mora stalno organizacijsko in idejno-politično usposablјati, da dosega in usmerja progresivne inicijative. To je eden od pogojev, da bi ZK uspešno uresničevala vodečo idejno-politično vlogo v socialistični samoupravni družbi.

Zveza komunistov krepí svojo notranjo enotnost naše skupnosti z nehnim prizadevanjem za varovanje in razvijanje pridobitev socialistične revolucije: samoupravljanje, družbena lastnina, enakopravnost, bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti, neuvrščene politike in ozemelske celovitosti SFRJ. Princip demokratskega centralizma je potrebno dosledno uresničiti v notranjosti življenja in delovanja ZK.

● Značaj kritike in samokritike

Politične odločitve v vseh temeljnih organizacijah, komiteju in drugih organih ter forumih ZK morajo nastajati na osnovi razprav v osnovni organizaciji ZK, organih in forumih ZK. Posebno je škodljivo obstajanje in delovanje raznih neformalnih skupin.

Kritiko in samokritiko v ZK je potrebno razvijati kot bistveni vpliv krepitve članove odgovornosti in idejnopolitične in akcijske enotnosti. Taka metoda dela prinese ne samo preprečevanje negativnih pojavov, ampak tudi afirmiranje vseh pozitivnih rezultatov. Komunist ne sme biti poklican na odgovornost zaradi javno iznešene argumentirane kritike v svoji osnovni organizaciji ZK ali v kateremkoli organu ZKJ.

Svoje organiziranje, vsebino dela in metodo idejno-političnega delovanja mora ZK razvijati v skladu s

spremembami, ki nastajajo v družbi. Komunist mora delovati tam, kjer se odvija samoupravna in politična aktivnost. Zveza komunistov mora spremljati problematiko, o kateri razpravljajo samoupravni organi, delegacije, delegatske skupščine, družbeno-politične in družbene organizacije, da bi na osnovi tega lahko naredili zaključke za oblikovanje svoje politike. Člani zveze komunistov se morajo ustvarjalno udejevovati v angažiranju vseh idejno-političnih in življenjskih vprašanjih sredine v kateri deluje, da prevzame inicijativo za njihovo reševanje v samoupravnih organih, delegatskih telesih, družbeno-političnih in drugih organizacijah.

Velika pozornost je posvečena vlogi, mestu in načinu delovanja osnovne organizacije ZK. Le-ta je odločujoči subjekt idejne in politične akcije ZK in organiziranega delovanja članov partije. V osnovnih organizacijah je potrebno zgraditi take odnose, ki bodo omogočali da vsak član ZK v svoji osnovni organizaciji odprto in kritično pokaže na probleme ter pojave, da daje predloge za delo in ocene dela svoje organizacije in vseh organov ZK.

V središču pozornosti osnovne organizacije ZK mora biti idejnopolitično usposabljanje komunistov. Na tak način se člani še aktivneje vključijo v reševanje aktualnih problemov v naši socialistični družbi.

Treba je ustvariti pogoje za formiranje osnovnih organizacij ZK v vseh sredinah. Število članov ZK ne sme biti prepreka za to.

● Koga sprejemati v ZK?

Sprejem v ZK, predvsem delavcev, mladine, žena in individualnih kmetijskih proizvajalcev je eno od

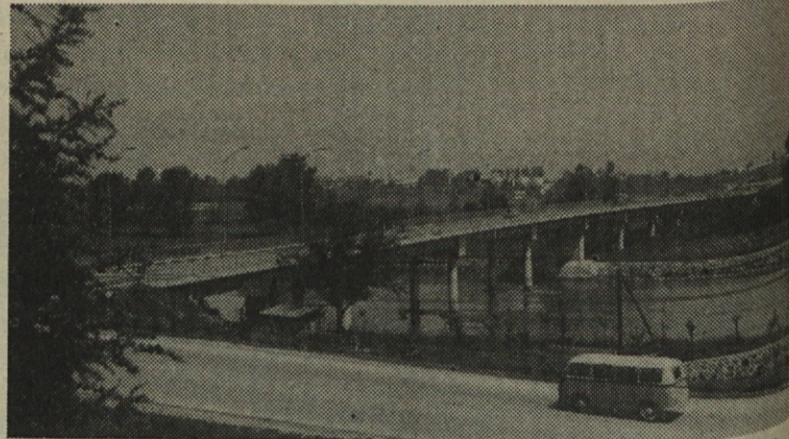
najvažnejših nalog OOOZK in organa Zveze komunistov tudi v prihodnjem obdobju. Sprejem novih članov mora biti v funkciji krepitve delavsko razredne usmerjenosti in povezanosti ZK z družbeno bazo ter utrjevanje njegovih vodilnih vlog. OOOZK ter organi ZK morajo sprejemati v ZK tiste, ki osvajajo program in statut ZKJ, ki se borijo za njihov sprejem. To je naloga kateri je potrebno posvetiti pozornost.

Nujno je, da komunisti, delavski razred ter ostale progresivne sile soc. samoupravljanja čim bolj obvladajo marksizem, zaradi vsestranskega in globjega gledanja bistva spremembe našega družbenega sistema v celoti. V tem pogledu ima prvorazredni značaj učenje in vsestransko teoretično in znanstveno raziskovanje dela tov. Tita.

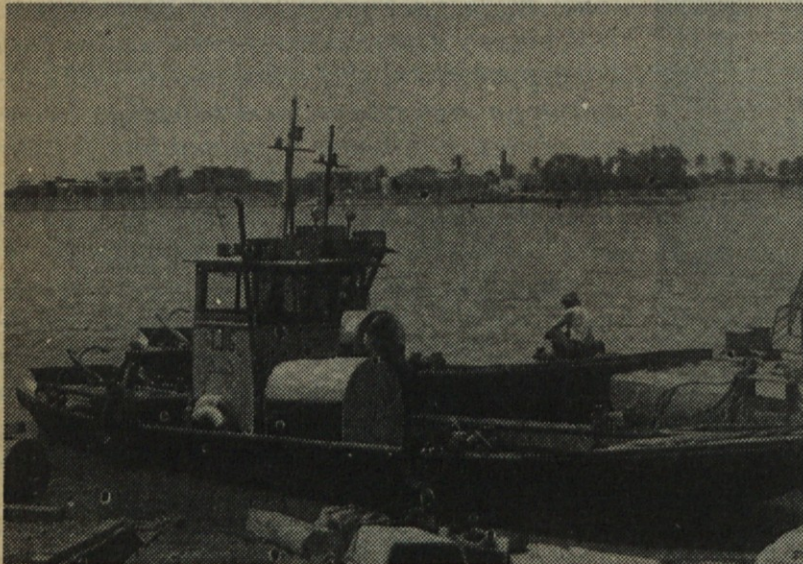
Napredovanje idejno-političnega usposabljanja ter marksističnega izobraževanja je stalna potreba in obveza članov, organizacij in orga-

nov ZK. Ti morajo dvigniti zavest komunistov in delavskega razreda. Večjo pozornost je prav tako potrebno posvetiti usposabljanju OOOZK kot iniciatorju in nosilcu idejno-političnega dela in marksističnega izobraževanja. Potrebno je krepiti delavsko razredni značaj kadrovske politike in dosledno uresničevati odgovarjajočo nacionalno zastopnost kadrov v organih ZK, družbeno-političnih organizacijah in vseh nivojih družbenega organiziranja.

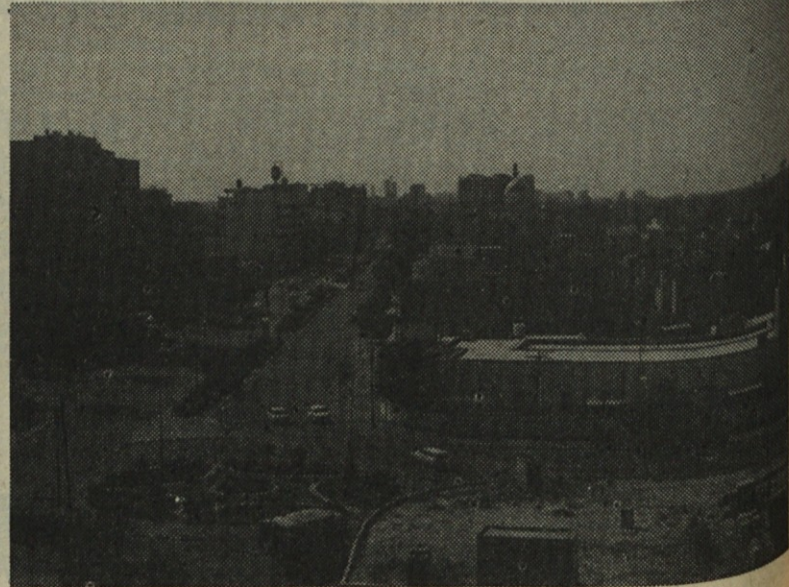
Doslednost v uresničevanju kadrovske politike in njene demokracije je stalna borba proti pojavu odločanja o kadrih v neformalnih grupah in v imenu članstva ZK, delovnih ljudi in njihovih organov in institucij. Odločno se je treba boriti proti pojavu birokracije kadrovske politike, manipuliranju z ljudmi, sektaškim odnosom do žena in mladine, oportunitizmu in sredstvom, s katerim se posamezniki služijo za uresničevanje »bolnih« ambicij.

Od vrste mostov, ki smo jih zgradili čez Savo, je tudi ta v Brežicah

Na takšnih čolnih bomo v Iraku prevažali preko reke Tigris naše delavce, orodje, hrano — skratka vse

Povezovanje z domovino bo preko glavnega mesta Bagdada

Za doseganje v naprej postavljenega cilja so potrebne zavestne odločitve

Intervju z glavnim direktorjem podjetja ing. Saša Skuljem

Tovariš direktor! Danes se veliko govori in različno tolmači o tako imenovani reorganizaciji delovne skupnosti skupnih služb. Naše bralce zanima, kaj pričakujemo od tega in v čem je bistvo sprememb?

Živimo v času vse bolj naglih sprememb in razvoja družbe, razvoja proizvodnih sredstev in tehnologije in temu primerno je potrebno stalno prilagajati svojo organiziranost. Tako je potrebno tudi organizacijo Gradisa dopolnjevati in tako oblikovati, da bo lahko prerasla v širšo asociacijo združenega dela, sposobno v interesu širše družbene skupnosti zgraditi doma in v tujini zahtevne objekte. Osnovnim ciljem in poslovni politiki Gradisa ter zahtevam temeljnih organizacij združenega dela in zahtevam sedanjega trenutka, se danes tudi prilagaja organizacija delovne skupnosti skupnih služb. Iz samih organizigramov je razvidno, da se menja nekoliko tudi struktura in strukturna razmerja med posameznimi službami, ustanovi se nekaj novih oddelkov, deli se pravna opravila od opravil splošne službe, zaradi ustanovitve naše interne banke se v celoti reorganizira gospodarsko finančna služba in še nekaj teh dopolni, kar pa ni najbistvenejše v trenutni reorganizaciji skupnih služb.

Želim poudariti, da ne gre samo za spreminjanje sheme in organizigramov temveč za globlje, važnejša dopolnila in spremembe, ki najdejo svoj odraz v postopnem spreminjanju in dopolnjevanju metod dela in večji učinkovitosti dela. V shemah ne gre za klasična linijsko-štabna razmerja, ampak se želi poudariti timsko delo in takšen značaj služb, ki prevzemajo s svojimi skupinami ljudi naloge tako, da v procesu delitve dela in ciljnega vodenja prispevajo k rezultatom opredeljenih nalog. Zato se položaj in vloga nosilca dela ne enači z delovnim mestom.

Poseben poudarek je dan nosilcem del, to so tisti, ki so določeni za opravljanje določenih nalog, ter tisti, ki znajo in si upajo samostojno rešiti ali opravljati zahtevne naloge. Njihova dolžnost in odgovornost je opredeljena s konkretno nalogo, za katero prevzemajo tudi posledice. To pomeni, da nosilci v procesu delitve dela in sistemu ciljnega vodenja sodelovanju z drugimi jamčijo za

kvalitetno opravljeno nalogo. Takšen pristop in povezanost z drugimi strokovnimi delavci je razvidna iz sheme odločitvenih in informacijskih krogov in odgovornosti matric po sistemu ciljnega vodenja. Izhajajoč iz teh izhodišč, sheme same ne prinašajo bistvenih sprememb in nimajo hierarhičnega značaja. Takšen način dela, takšen način organizacije, izdelava samih grafičnih matric organizacijskega sporazumevanja je proces, ki bo trajal dalj časa in se je v tej fazi zanj potrebno le načelno odločiti.

Dejali ste, da bo to pomenilo večjo moč Gradisa in vsestransko uskladitev interesov tako posameznih skupin poslovnih in družbenih. Kakšni so torej temeljni cilji reorganizacije?

Temeljna zamisel vsebuje elemente preraščanja sedanjih struktur delovne organizacije v širšo asociacijo, ki bo v prihodnosti sposobna sama prevzemati velika dela. To pomeni, da si bomo prizadevali razširiti dejavnost delovne organizacije z združevanjem dela in sredstev naših temeljnih organizacij združenega dela in drugih organizacij združenega dela. To bomo dosegli z uvajanjem inženiring metod in lastne unifikacije.

Temeljne cilje Gradisa kot takega lahko v kratkem definiramo takole: zagotavljali in krepili bomo samoupravne odnose ter dvig splošnega in osebnega standarda naših delovnih ljudi in to kot rezultat vložnega živega in minulega dela z družbenimi sredstvi. Vključevali bomo proizvodnjo in storitve Gradisa v planske in tržne smotre naše samoupravne družbe.

Izvajali naj bi velike gradbene objekte doma in v tujini.

Ali je v danih pogojih možno uresničiti postavljene cilje uskladiti medsebojne interese in se samoupravno združiti v še močnejši Gradis ter se tako še uspešneje uveljaviti na domačem in svetovnem tržišču?

Uresničiti postavljene cilje in zamisli je možno ob izpolnitvi nekaterih osnovnih pogojev. Med temi so: razčiščeni odnosi med delovnimi organizacijami, predvsem po vprašanju nadaljnega razvoja in specializacije v procesu delitve dela in proi-

zvodnega programa, nadalje oblikovanje Gradisa po načelih ciljnega vodenja z izdelanim razvojnim programom, uspešna kadrovska politika, ki bi zagotovila podjetju razgledane sposobne poslovodne in strokovne kadre na vseh nivojih itd....

S samoupravnimi sporazumi smo se dogovorili za skupno poslovno politiko, skupno urejanje določenih stvari za združevanje nekaterih dejavnosti in obvez do skupnih ciljev. Ali nam predlagana reorganizacija to zagotavlja?

Sama po sebi nam reorganizacija v skupnih službah ali na nivoju celotnega podjetja tega ne zagotavlja. Toda ob napredni organiziranosti bomo predvsem z metodami dela in z našo marljivostjo uspeli opraviti naloge, ki jih zahtevajo vnaprej postavljeni cilji.

Dnevno se srečujemo z zelo težkimi in zapletenimi problemi? Kako jih reševati in kakšna izboljšanja pričakujete v bodoče?

Pričakujem, da se bo efikasnost našega dela stalno izboljševala. Pogoj zato je proces preoblikovanja metod dela in prijemov za reševanje nalog v skladu zakona o združenem delu. Pogoj za našo večjo učinkovitost pri reševanju težkih in zapletenih problemov je predvsem ta, da v procesu preoblikovanja organiziranosti izpolnimo tri naloge:

— uvajanje ciljnega vodenja z izdelanimi grafičnimi matricnimi prikazi organizacijskega sporazumevanja,

— izboljšanje poslovnega in samoupravno-informacijskega sistema,

— izvedba in ustalitev postopka izdelave razvojnega programa kot podlaga za izdelavo razvojnega plana.

Zadnje čase se je med delavci delovne skupnosti skupnih služb pojavila neka nestrpnost in nesigurnost, ali predvidena reorganizacija zagotavlja vsem delavcem dovolj jasne perspektive, ekonomsko trdnost in socialno varnost?

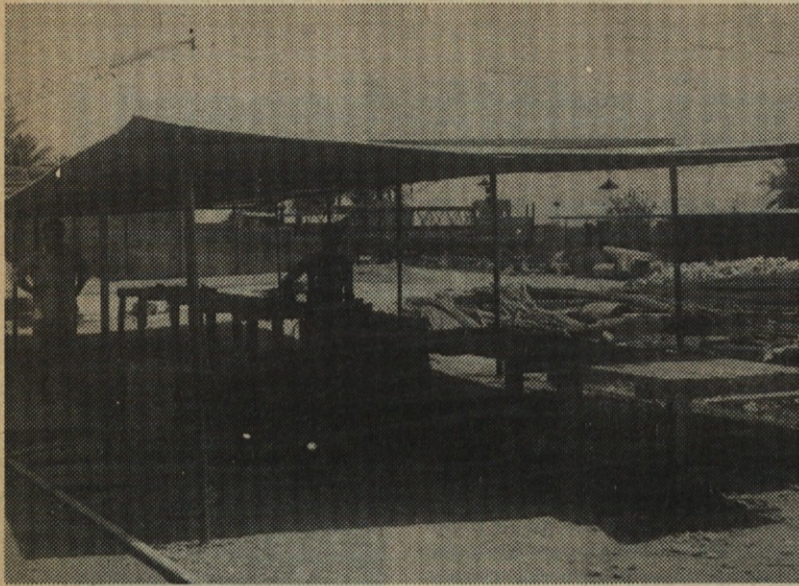
Običajno je neinformiranost ali pa prikrito rovarjenje lahko vzrok za neosnovane govornice, nestrpnost

Glavni direktor podjetja ing. Saša Skulj

ali nesigurnost. V nobenem primeru se našim delovnim ljudem ni potrebno bati za svojo socialno varnost, nasprotno, z reorganizacijo, pri tem pa ne mislim samo spremembe organizigramov, temveč predvsem dopolnitve in uvajanje novih metod dela, se bo učinkovitost delovne skupnosti povečala in s tem tudi socialna varnost, standard in počutje delavcev v skupnih službah.

Zaradi obilice nalog, včasih težko rešljivih problemov, prenapetih rokov itd. postanemo prenapeti in nestrpni do svojih sodelavcev v skupnih službah in v temeljnih organizacijah združenega dela. Tovrstne nestrpnosti moramo brzdati ter ob spoštovanju strokovnosti vsakega ter samoupravnih pravic vseh uvajati v delo vse bolj napredne metode dela, tako da bomo postali bolj učinkoviti v skupnih službah kot v celotnem podjetju ter si tako vsi skupaj zagotovili jasne perspektive, ekonomsko trdnost in socialno varnost za vse delavce.

V Iraku (Namanija) dela tudi podjetje Mostogradnja. Na sliki je njihova železokrivnica na gradbišču

Tudi v objektih, kjer prebivajo delavci so urejene klima naprave

Preobrazba izobraževanja znanosti, kulture in informiranja

V delu resolucije XI. kongresa ZKJ »Vloga in naloge ZKJ v borbi za razvoj socialističnega samoupravljanja in za materialni ter družbeni napredek naroda« je opredeljena samoupravna preobrazba izobraževanja, znanosti, kulture in informiranja. Zveza komunistov Jugoslavije si namreč odločno prizadeva socialistično in samoupravno preobraziti vzgojo in izobraževanje. V ustavi in zakonu o združenem delu so dani pogoji, delovni ljudje odločajo o celoti izobraževalnih in kadrovskih potreb, o programih, kot tudi o sredstvih za njihovo uresničevanje. Zato je potrebno še naprej krepiti družbeno-ekonomsko ter vzgojno-izobraževalno funkcijo organizacije združenega dela.

Izobraževanje in kadri po meri OZD

Plani razvoja izobraževanja ter kadrov morajo postati sestavni del samoupravnega planiranja skupnega razvoja vsake organizacije združenega dela ter družbe v celoti. V izdelavi planov in programov razvoja, še posebno usmerjenega izobraževanja, je potrebno pričeti pri stvarnih potrebah OZD, materialne proizvodnje in družbenih dejavnostih. Zveza komunistov si prizadeva, da se v organizacijah združenega dela, SIS za izobraževanje in otroško varstvo ustvarjajo pogoji, da se vse več otrok vključi v predšolsko vzgojo, kot sestavni del vzgojno-izobraževalnega sistema. Neobhodno je potrebno izpopolnjevati program osnovnega izobraževanja ter jih povezovati z vsebino predšol-

skih programov ter s programi usmerjenega izobraževanja. Istočasno je treba vpeljati sodobne oblike vzgojno-izobraževalnega dela, ustvariti pogoje za izobraževanje v jezikih narodov in narodnosti ter dvigniti kvaliteto ter učinkovitost vzgojno-izobraževalnega dela. Zveza komunistov si prizadeva tudi za odločnejšo in hitrejšo samoupravno preobrazbo univerz. Ta zahteva radikalnejše menjanje obstoječe tradicionalne organiziranosti ter akademske zaprtosti univerz in seveda racionalnejše, bolj učinkovito ter hitrejšo študiranje.

Uspehi kulture — last delovnega človeka

V delu resolucije, ki govori o razvoju kulture, je poudarjeno, da se bo idejno-politična vloga ZKJ uresničevala s stalno krepitvijo ustvarjalne akcije ter nekompromisnim bojem proti tendencam, da oslabijo komunistični humanizem ter samoupravne interese delovnih ljudi. Delovni človek mora biti vse bolj in neposredneje činitelj oblikovanja kulturne politike. Resnični uspehi kulture morajo biti del združenega dela, last delovnega človeka.

Svoboda ter vsestranski razvoj umetnosti in ustvarjanja je zahteva socialističnega samoupravljanja in naše revolucije, ki vzpodbuja iskanje za novo in humano vsebino življenja ter kritično osvetljevanje tistega, kar je preseženo. ZKJ neprestano z idejno borbo in organiziranim delovanjem za uresničitev ZZZD in ustave razvija in krepi osnove te svobode. S tem se pravzaprav ure-

snjujejo zapisane misli v programu ZKJ.

Zveza komunistov podpira principe odprtosti naše kulture, doseganje ustvarjalnih vezi in vplivov kot činitelja resničnega humanizma ter napredka naših narodov in narodnosti. Nujno je potrebno še nadalje spodbujati in bogatiti kulturno sodelovanje in izmenjavanje med našimi narodi in njihovimi manjšinami v sosednjih državah.

Zveza komunistov bo uveljavljala bolike in vsebine zblizevanja in povezovanja nacionalne kulture kot dejavnika za krepitev bratstva in enotnosti v skupnosti. Brezkompromisno bo nasprotovala vsakemu nespoštovanju teh principov, pojavom in poizkusom nacionalističnega, unitarističnega, separatističnega ali hegemonističnega manipuliranja z nacionalno kulturo.

Zveza komunistov se bo trudila za večji družbeni uspeh, za nadaljnje razvijanje in napredovanje samoupravljanja v kulturi. Javnost in odgovornost v delu v kulturi sta posebnega pomena za njeno podružbljanje in uresničevanje humanističnega smisla. V tem cilju je neobhodno razvijanje SIS skozi neposredno sodelovanje v združenem delu.

Načrti znanosti — načrti razvoja OZD

Bistvo napa za napredovanje znanosti je v tem, da znanstvena ustvarjalnost dobi še večji pomen v naši družbi. Še odločnejše si je potrebno prizadevati, da bodo načrti raziskovalnega dela in spremembe znanstvenih rezultatov sestavni del

načrtov razvoja OZD. V razvoju znanstvenega ustvarjanja morajo še v večji meri enakopravno odločati znanstveni delavci in delavci v materialni proizvodnji.

Samoupravne interesne skupnosti pa morajo biti kraj dogovarjanja o smereh in prioritetah v znanstvenem raziskovanju in planih razvoja znanstvenih dejavnosti.

Samoupravljalec daje informacijo in z njo razpolaga

V resoluciji je obdelano tudi poglavje o samoupravni preobrazbi informiranja. Sistem informiranja mora omogočiti delovnemu človeku — samoupravljalcu, da kot osnovni dejavnik daje informacijo in da pravočasno razpolaga z izvirno in popolno informacijo o dogajanjih v svoji OZD, krajevni skupnosti, občini, republiki ali pokrajini, Jugoslaviji, o dogodkih v svetu in v mednarodnih odnosih.

Zveza komunistov in druge organizacije socialistične moči, posebno v organizacijah združenega dela, ki se bavijo z informiranjem, se bodo še dosledneje zavzemali za podružbljanje tiska, radija in televizije ter drugih oblik sredstev informiranja, za njihovo vsestransko angaziranje, vključevanje v družbene dogodke.

Komunisti si bodo prav tako prizadevali zgraditi večjo odgovornost javne besede in ustvariti pogoje, da bodo delovne organizacije in delovni ljudje še uspešneje izvrševali odgovorno vlogo in naloge, ki jih imajo v naši družbi.

V Škofjeloškem Gradisu velik poudarek na izobraževanju

V letu borbe za večjo produktivnost smo ugotovili, da je pred nami vrsta nalog, ki bodo morale biti opravljene vzporedno s tem, če bomo hoteli, da bomo ob koncu leta lahko ocenjevali porast produktivnosti v taki višini, kot pričakujemo. Te naloge niso nove in lahko rešimo tudi, da jih že vrsto let uspešno rešujemo; so le takega značaja, da moramo ta področja nenehno dograjevati in razvijati. Med njimi je tudi izobraževanje lastnih kadrov. Kako pomembna je skrb za vzgojo dobrih kadrov v lastni delovni organizaciji, vedo najbrž povsod in ob tem ni odveč podatek, da prav v GRADISU dajemo temu področju velik poudarek. Samo preko izobraževalnega centra na ravni delovne organizacije vzgajamo letos več kot 700 učencev v rednih poklicnih šolah. Zavedamo pa se, da to le ni vse in da tudi vzgoja lastnih delavcev v proizvodnji nekaj pomeni. V Škofji Loki se poslužujemo pri izobraževanju odraslih dveh poti: prek zveznega inštruktorskega centra v Ljubljani in »v lastni režiji«.

Tako izobraževanje bomo pokazali na primeru primarne predelave lesa, to pa zato, ker je tu še pred leti nekaj veljala le močna roka in človekova delovna vnema. Včasih smo na tem delu proizvodnje opravljali vse ročno, delo je bilo težko in ljudje so se neradi zaposlovali v tem delu delovnega procesa. Vendar — na pretek gre dalje, nabavili smo stroje

in danes na primarni predelavi lesa skoraj ne poznamo več ročnega dela. Z uvajanjem strojev za ta delovni proces pa je nastal problem, kdo jih bo upravljal.

Tako smo leta 1970 organizirali tečaj za priučene delavce prav v tej primarni predelavi lesa. Kmalu je to preraslo v redno šolanje in danes je končalo dveletno poklicno šolo 8 žagarjev, v šoli pa jih je še 9. Vse to izobraževanje je pripomoglo, da

delo na primarni predelavi lesa 31 kvalificiranih delavcev od skupno 68 zaposlenih. Ti upravljajo žerjav, lupilni stroj, delajo na sortirni liniji itd. Lahko rečemo, da smo z modernizacijo tega delovnega procesa dosegli, da imamo eno najmodernejših žag v Sloveniji.

Poleg teh izobražujemo tudi ljudi v drugi proizvodnji. To so različne oblike izobraževanja — nekatere organiziramo prek našega centra za

izobraževanje, druge skupaj z delavskimi univerzami itd. Obsegajo tudi različna področja — izpite za osemetko (približno 5 delavcev na

(Nadaljevanje na 7. strani)

POTREBE PO UČENCIH V TOZD ZA LETO 1978/79

	Zidar	Tesar	Železokrivec	Strojnik	Stroj. ključ.	Cementar	Mizar	Žagar	Elektromeh.	Obrat. elekt.	Klepar	Varilec	Kuhar
SPO Ljubljana				16									
OGP Ljubljana					2	12	1						
Ravne	15	25	2										
Koper	15												
LIO — ŠL		15			2	10	6	1					
Jesenice	4	7	3										
Maribor	15	20	10										
Celje	7	15	2	2									
Ljubljana	15	15	5										
Zalog	5	10											
Železokr. Ljubljana			10										
KO Maribor					9			1		3	2		
KO Ljubljana					15			3					
NG Maribor		15	15						2				1
Ptuj													
Skupaj:	76	122	47	17	28	12	11	6	5	2	3	2	1
Kadrovano do 25. VII.	61	106	42	21	26	7	6	3	4	3	3	2	—
Razlika	-15	-16	-5	+4	-2	-5	-5	-3	-1	+1	—	—	—

STATISTIČNI PRIKAZ IZOBRAŽEVANJA UČENCEV V ŠOLSKEM LETU 1977/78

V začetku šolskega leta 1977/78 je bilo v GRADISU 747 učencev. Po poklicih so bili razporejeni takole:

zidarjev	190
tesarjev	318
strojnih ključavničarjev	59
strojnikov	35
železokrivcev	90
elektrikarjev	8
mizarjev	20
kleparjev	2
varilcev	1
parketarjev	1
žagarjev	6
cementarjev	15
opažerjev	1
strugarjev	1
brusačev	1
Skupaj:	747

Šolo je obiskovalo 509 učencev. Dosegli so naslednji uspeh:

vseh učencev	509
izdelalo	424
ni izdelalo	70
ni oddalo spričeval	10
odličen	26
prav dober	108
dober	262
zadosten	34
nezadosten 1	51
nezadosten 2	15
nezadosten 3	3
ni oddalo spričeval	10

Izključeno ali samovoljno zapustilo podjetje:

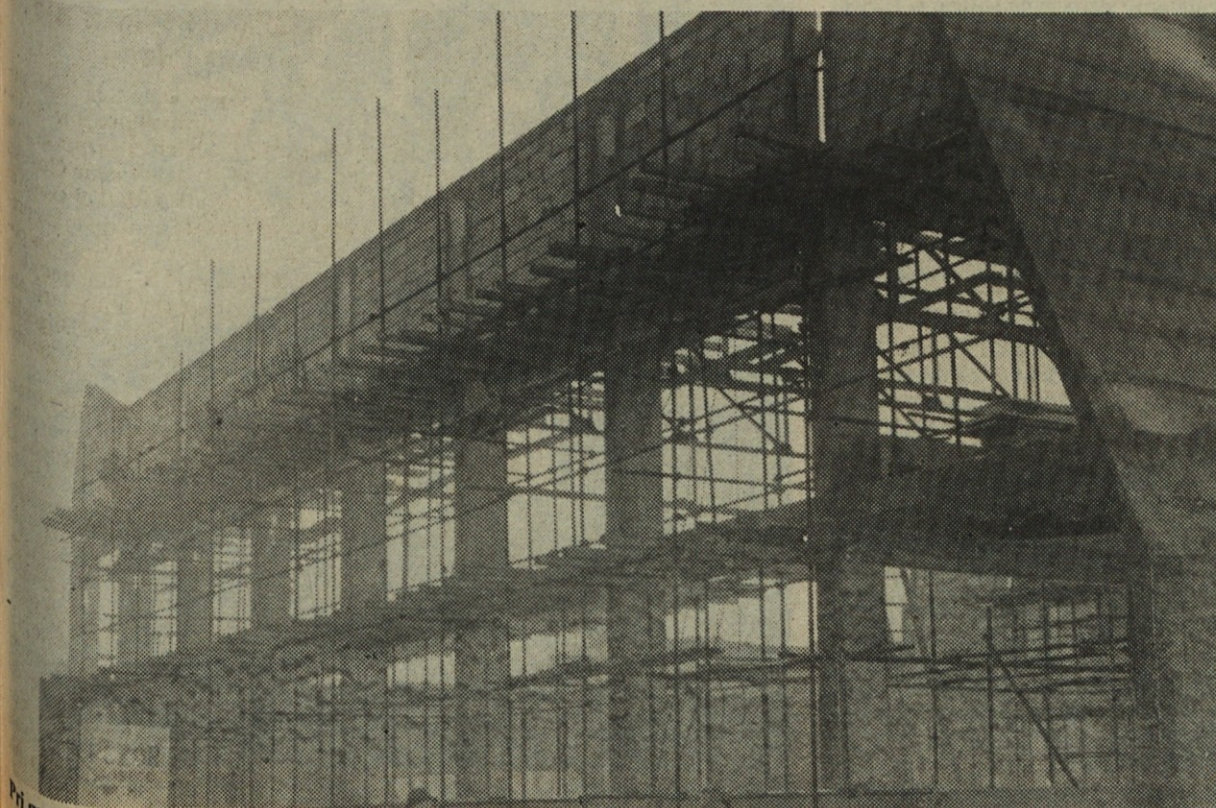
samovoljno zapustilo	10 učencev
izključenih	16 učencev

Izključenih po poklicih in TOZD:

tesarji — 10 (NGM, C, ŠL, Center, Zalog)
zidarji — 11 (R, Center, C, L, Zalog)
želez. — 2 (Center, NGM)
stroj. — 1 (SPO)
stroj. ključ. — 1 (KOL)
mizar — 1 (Ptuj)

Končalo šolanje do 30. VI. 1977. (Ni upoštevan Maribor in KO Ma-

ribor).	
zidarji	36
tesarji	61
železokrivci	5
strojni ključavničarji	10
mizarji	5
žagarji	3
strojniki	5
parketar	1
Skupaj	126

Pri graditvi telovadnice za osnovno šolo na Javorniku so veliko pripomogli s svojim delom tudi tesarski vajenci

SINDIKAT IN SKRB ZA STANDARD DELAVCA V GRADISU

Kako pomembno je vprašanje standarda v aktivnosti sindikata, priča tudi zelo obsežno tretje poglavje Osnutka sklepov devetega kongresa Zveze sindikatov Slovenije, ki govori o »prizadevanjih za razvoj družbenega in osebnega standarda ter smotrno izrabo prostega časa«.

Prav tako kot v osnutku sklepov 9. kongresa ZSS, so bila vprašanja standarda delavcev močno prisotna tudi v sklepih 8. kongresa ZSS, na osnovi katerih smo skrb za standard delavcev vgradili tudi v programe sindikalne aktivnosti v Gradisu.

Zaradi specifičnih pogojev dela v gradbeništvu je naša osrednja skrb usmerjena k zagotavljanju ustrezne nastanitve delavcev in vzporedno s tem k prehrani delavcev. Naš končni cilj je, zagotoviti potrebno število ležišč v samskih domovih in ukinitve tako imenovanih trajnejših provizorijev (barak) v krajih sedežev naših TOZD. Temu se seveda ne bomo mogli izogniti na oddaljenejših in dolgotrajnejših gradbiščih. Trenutno imamo v Gradisu približno 2700 ležišč v samskih domovih, kar seveda ne zadostuje potrebam. Predvsem je vprašanje samskih domov pereče v Ljubljani in Mariboru, in v manjši meri tudi v drugih naših »centrih«. Z gradnjo samskih domov pa je tako, da je vedno prisotnih kup problemov. Največkrat je težko zagotoviti ustrezno lokacijo. Pri tem nam bo v pomoč tudi Medrepubliško-pokrajinski družbeni dogovor o minimalnih standardih življenjskih in delovnih pogojev gradbenih delavcev, ki se sprejema na pobudo Zveznega odbora sindikata gradbenih delavcev. Ta med drugim določa, da je potrebno v programih razvoja urbanizacije

mest in naselij obvezno določiti tudi lokacije za izgradnjo samskih domov za gradbene delavce. Sindikalne organizacije pa bodo morale aktivneje sodelovati pri pripravah gospodarskih načrtov in programov razvoja, da bodo v okviru teh zagotovljena tudi potrebna sredstva za izgradnjo samskih domov.

Prehrano zagotavljajo TOZD svojim delavcem na dva načina, in sicer iz lastnih menz ali iz obratov družbene prehrane. Podatki kažejo, da je prehrana iz lastnih menz tako po kakovosti kot po količini dobra, medtem ko delavci s hrano iz obratov družbene prehrane niso vedno zadovoljni in zainteresirani delavcev za tak način organizirane prehrane pada. Ker vsaj enega ali dva obroka delavci užijejo na gradbiščih, bi morale sindikalne organizacije več pozornosti posvečati urejenosti jedilnic na gradbiščih, pri čemer smo v Gradisu velikokrat preskromni in varčujemo na nepravem mestu. Posebno pozornost sindikata zaslužijo podatki, da nismo uspeli v vseh TOZD zagotoviti obveznega toplega obroka — malice.

Ob problematiki nastanitve in prehrane velja poudariti, da smo v sindikatu veliko besed porabili za razpravo o poenotenju cen nastanitve in prehrane. Seveda ne gre za absolutno poenotenje, ampak zato, da bi delavci različnih TOZD plačevali isto ceno na istem gradbišču, v isti menzi, istem samskem domu. Na tem področju si najbrž premalo prizadevajo strokovne službe v TOZD in delovni skupnosti.

Zadnja leta dajemo ponovno vse večji poudarek počitniškim domovom, ki so še najbolj dostopni za oddih delavcem. Tega smo se zave-

dali tudi v Gradisu in veliko energije vložili v priprave na izgradnjo počitniškega doma v Biogradu na moru. Izpeljava zastavljenih načrtov na tem področju je nujna, saj sedanje kapacitete počitniških domov — približno 200 ljudi — še zdaleč ne zadoščajo pa še koristimo jih ne najbolj. Malo je primerov, ko bi sindikalna organizacija omogočila svojim delavcem oddih v počitniškem domu iz zdravstvenih razlogov. Tudi na nedavnem jugoslovanskem posvetovanju o športni rekreaciji je bilo ugotovljeno, da v drugih republikah takšnim oblikam oddiha in rekreacije posvečajo neprimerno več pozornosti. Razmisliti pa bomo morali tudi o tem, kako popestriti bivanje v počitniškem domu, da bomo delavcem razen postelje in treh obrokov hrane nudili še kaj več. Šele potem bomo lahko govorili o aktivnem oddihu.

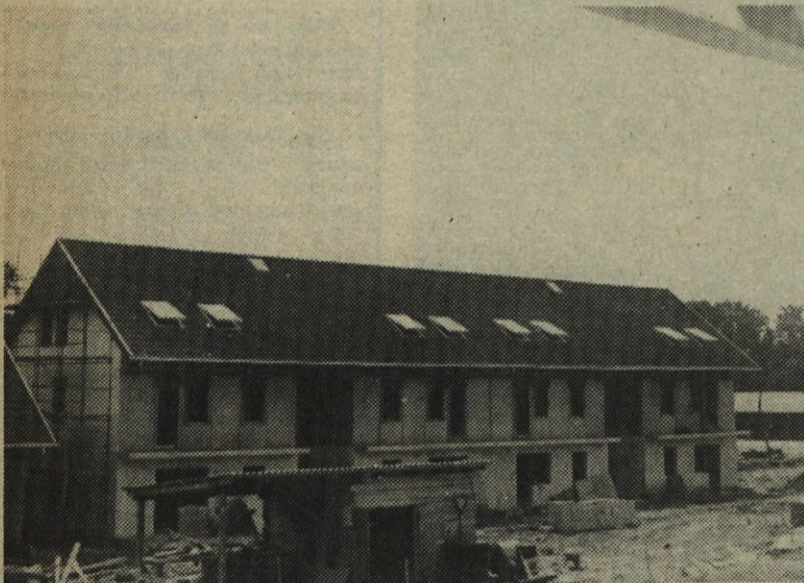
Kar se tiče športno-rekreativne dejavnosti, največkrat omogočimo delavcem le udeležbo na Gradisovih športnih igrah in nekajdnevne predhodne priprave. Ponekod pa še tega ne. Redki so primeri celoletne in množične aktivnosti. V zadnjem času so močno na udaru najrazličnejše »ijade« prav zato, ker niso rezultati množičnosti. Te pa ni moč doseči brez ustreznih kadrov ter osnovnih rekreacijskih objektov.

Predvsem izobraževanju volonter-skih kadrov bomo morali posvečati več pozornosti in vložiti več energije tudi v sindikatu in drugih dejavnostih, ne pa z brezbrzišnim odnosom spodbijati dobre volje še tistim nekaj posameznikom, ki so pripravljene pomagati. Pomemben prispevek k razvoju rekreacije predstavlja nedvomno tudi ustanovitev Planinskega društva Gradis, pri čemer je svoj delež prispeval tudi sindikat.

Opisan je samo del problematike standarda delavcev in to tisti del, kjer smo nekaj več storili, del, ki je bil v aktivnosti sindikata nekoliko bolj prisoten. V naše delo smo premalo vključevali vprašanja zdravih, varnih in humanih delovnih razmer, vprašanja zdravstvenega varstva, varstva okolja, nekoliko bolj, a še premalo je prisotna aktivnost na področju kulturnega življenja delavcev ipd.

Nenazadnje pa moramo ugotoviti, da svojega standarda ne zagotavljamo samo v svoji temeljni organizaciji, ampak je del našega standarda tudi to, po kakšnih cestah se vozimo, v kakšnem vrtcu so naši otroci, v kakšni šoli, kako je urejena naša stanovanjska soseska, krajevna skupnost itd... Vse to pa so tudi naloge sindikata, ki izhajajo iz osnutka sklepov 9. kongresa ZSS.

MASTEN VALTER

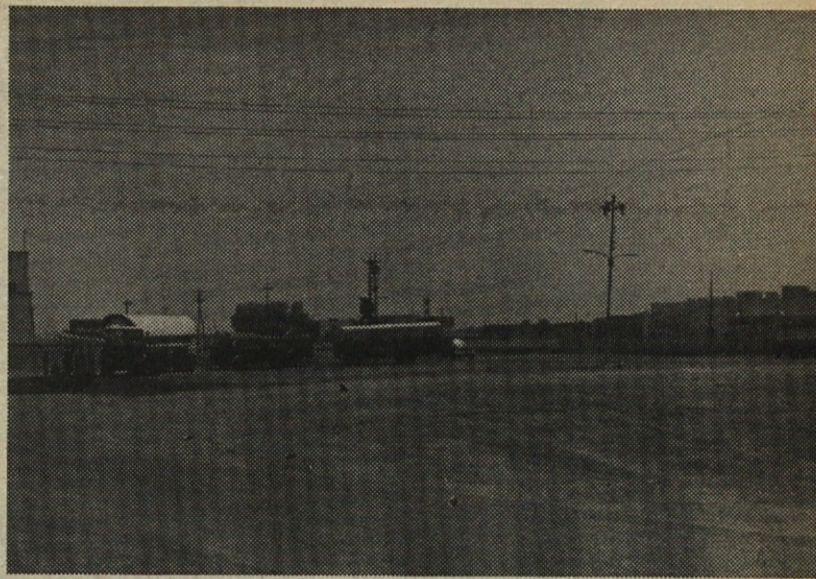
Če bi bilo povsod tako poskrbljeno za stanovanja delavcev, kot je v Ormožu, bi bili najbrž vzorna delovna organizacija na tem področju

Dobra prehrana delavcev na gradbišču je tudi eden vidikov standarda našega delovnega človeka

Na mestu kjer bomo gradili most se zaenkrat še napajajo Iraške koze

Križišče, kjer bo priključek z »našega« mostu v Amari

Na poti osvajanja oblasti s strani delavskega razreda

V preteklem četrletju je samoupravljanje končno »preskočilo« tovarniške zidove preraščajoč v celovit sistem odnosov socialistične samoupravne demokracije. Ta revolucionarni skok je dosežen zahvaljujoč uvajanju delegatskega sistema in novih odnosov, zasnovanih na samoupravnem sporazumevanju in družbenem dogovarjanju. »Krono« napora delavskega razreda v iskanju poti osvajanja oblasti predstavlja zakon o združenem delu, ki je s svojimi določili podal tudi praktične napotke, kako se do te oblasti pride in kako tisti, ki ustvarjajo dohodek, odločajo o skupni družbeni reprodukciji.

Seveda so za sedaj še vedno v pretpostavkah, ki omogočajo delavskemu razredu, da dospe do tega cilja. No, zakon o združenem delu kot temeljni zakonski akt in »delavska ustava«, kot tudi niz sistemskih zakonov — so čvrsti temelji nadaljnje izgradnje socialistične samoupravne demokracije. Korak za korakom delavski razred osvaja polje oblasti in to, kar je dosegel, mu nihče ne more iztrgati iz rok.

Da vsi ti procesi niso tekli gladko, govore ocene iz poročila o uresničitvi predhodnega sedmega kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije.

Pod izgovorom, da je naša praksa dobra in da nimamo kaj usklajevati ter menjati, češ da nas je zakon o združenem delu »preslikal« — se še vedno marsikdo bori proti novemu. V poročilu navajajo, da so obstajali nasveti, naj s sprejemom novih zakonskih odredb ne hitimo, s čimer so pravzaprav želeli ohraniti stare odnose in pozicije. Dokler je bil zakon o združenem delu še v fazi načrtovanja, so ga ponekod zadržali na nivoju strokovnih diskusij, čeprav je

sindikati uporno vztrajal v javni razpravi med delavci, s poudarkom predvsem na njegovi idejnopolitični dimenziji.

Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje je doživelo kot novi sistem odnosov morda največjo afirmacijo na področju razporejanja in doseganja dohodka in delitve osebnih dohodkov.

Ta akcija, katero je predvsem vodil sindikat, se kaže po širini in moči, niso pa izostali niti rezultati, čeprav so proti merjenju dela, nagrajevanju po delu in rezultatih dela, nastali nemali odpori. Vendar ti odpori ne morejo zmanjšati proizvodnje, da se delo vsakega lahko meri in da je to kontinuirano delo, ki zahteva stalno kritično ocenjevanje in neprekinjeno akcijo.

V poročilu o uresničitvi nalog sedmega kongresa ZSJ se poudarja, da je ena od zelo važnih nalog bila preseganje neenakih in neenakopravnih pogojev gospodarjenja za posamezne veje. S preteklimi merili ekonomske politike ter nesamoupravnimi elementi v gospodarskem sistemu so bili ustvarjeni neenakopravni pogoji doseganja dohodka, kateri često zaostrejuje konflikte med deli združenega dela, še posebej pa med združenimi organizacijami združenega dela, ki ustvarjajo skupni proizvod. S tem so deli delavskega razreda v različnem položaju, kar podhranjuje skupinsko-lastniško zavest in kratkoročno gledanje na ekonomski interes.

S tem so še prisotni odpori proti dohodkovnemu povezovanju in združevanju dela sredstev, da bi samo združeno delo izenačilo pogoje, v katerih se dosega dohodek. Zelo so izrazita gledanja, da bi bilo treba »na nivoju družbe« reševati ta vpra-

šanja, ki postajajo vedno bolj zapletena zaradi še nerešenega vprašanja dohodka, ki se steka pod izjemnimi naravnimi ali drugimi pogoji. Združevanje dela in sredstev je oteženo tudi zaradi neadekvatnega konstituiranja temeljnih organizacij združenega dela. Prisotne so še naprej nesprejemljive tendence. Ena se upira bistveni preobrazbi organizacije združenega dela iz strahu, da se bo temeljna organizacija zaprla vase, razbila celotno proizvodnjo in jo podražila. Drugo stremenje je v zanemarjanju reguliranja minulega dela. V raznih slučajih se skupni prihodek tudi samo knjigovodsko prenaša na posamezne temeljne organizacije, vendar se pod skupnim dohodkom velikokrat razumejo le sredstva, namenjena za investicije. Pod naslovom skupni dohodek se pravzaprav vleče klasični kreditni

odnos. K nerazvitosti združevanja sredstev in dela v širših razmerah je doprinesla tudi tendenca teritorizacije finančnih tokov. Prav tako se zelo počasi odvija dohodkovno povezovanje s prometom. Organizacije z velikim prometom niso pokazale pripravljenosti za dohodkovno povezovanje s proizvajalcem.

Skozi stroškovni princip ter znatno spremembo do skorajšnjih kupoprodajnih odnosov še naprej poizkušajo zadržati položaj v zbiranju dohodka in vso odgovornost prenesejo na proizvajalca. Z druge strani niso sprejemljive niti težnje nekaterih proizvodnih kolektivov, ki nase ne prevzemajo funkcije prometa, ustanavljajo svoje posebne temeljne organizacije združenega dela, katerih edina naloga je, da prodajajo njihovo blago.

Nadaljevanje s 5. strani

leto), nekaj delavce obiskuje ob delu srednjo tehnično šolo, ekonomsko srednjo šolo ipd., imamo pa tudi izredne študente višjih in visokih šol. Od 1970. leta dalje je končalo tudi 5 delavcev delovodsko lesno šolo, danes pa obiskujeta 2 delavca še delovodsko gradbeno šolo. Poleg vseh teh izobraževanj tudi delavce ozkih profilov, skupaj z GLG pa smo organizirali tečaje za brusarje in sušilničarje. Če imamo pred očmi podatek, da je v temeljni organizaciji združenega dela GIP GRADIS lesno-industrijski obrat v Škofji Loki zaposlenih le 250 delavcev, lahko trdimo, da ima izobraževanje tukaj resnično velik pomen.

Seveda za vse te delavce ni dovolj, da jim zagotovimo samo organizi-

rano šolanje in ostalo izobraževanje; potrebno je, da imajo ugodne tudi življenjske pogoje, čemur v Škofji Loki prav tako dajejo velik poudarek. Delavci stanujejo v lastnem samskem domu, učenci pa v svojem domu. Za učenje imajo na razpolago svoje prostore, prav tako pa imajo organizirano tudi dejavnost v prostem času. V tej dejavnosti lahko naštejemo marxistični krožek, pripravljajna na različne kvize znanja, skupaj z delavsko univerzo pa pripravljajo tudi različna predavanja. Poleg tega je seveda tukaj tudi organizirana rekreacija, v katero sodijo tudi razna športna tekmovanja. Naši delavci in učenci se udeležujejo različnih prireditev in športnih tekmovanj v okviru Gradisa, občine, pa tudi v okviru GLG.

Na Plitvicah je bilo res prekrasno in razburljivo, ko smo se slikali pod slapom

Mladinci TOZD GE Ljubljana na izletu

Početakom jula smo omladinci iz TOZD Ljubljana organizirali dvodnevni izlet uz pomoć Počitniške zveze. Prijavljenih članova je bilo malo za jedan autobus, zato smo pozvali omladince iz preduzeća — Javna skladišća. Tako smo imali pun autobus i nove prijatelje. Putovanje je bilo ljepo, po dobrom vremenu uz pjesmu i šalu.

Cilji izleta su bila Plitvička jezera, Bihać i plavo more. Prolazeća mjesta smo pogledali u prolazu, posjetili se na njihovu starost i važnije događaje u istoriji. Kad smo stigli do Plitvičkih jezera bili smo radoznali. Priroda je bila kao u snovima, a pred ulazom u taj veliki nacionalni park

igrali su kolo djevojke i mladići obučeni u narodne nošnje. Obišli smo donja i gornja jezera, bilo je naporno ali ljepo i zanimljivo. Vratili smo se na cilj, gdje smo ušli, za trenutak se odmorili, okrijepili pićem i bogatim domaćim sendvićima. Nastavili smo put prema Bihaću sa pjesmom.

Stigli smo pred veće i smjestili se u hotel ADA nedaleko od Bihaća. Po dobroj večeri smo izašli u kratku šetnju kraj rijeke Une, a zatim na spavanje.

Sunce je bilo izašlo kad smo se odmoredni probudili. Po doručku smo krenuli ka moru. Kad smo stigli u malo mjesto Selce uz more, rado-

sno smo krenuli na plažu. Osvježili smo se u toploj slanoj vodi, odmarali, prošetali i pred veće krenuli prema Postojni i Ljubljani.

Bili smo svi veseli, pjesma se orila. U Ljubljani smo stigli sretno svi, pozdravili se i jedni drugim poželjeli još mnogo sličnih putovanja.

Sredstva za taj izlet smo pridobili radnom akcijom, koju smo izveli na jednom gradilištu. Ovom prilikom pozivam sve omladince i omladinke, da se pridruže našim akcijama i sličnim nezaboravljanim izletima. Jedino na taj način možemo upoznat ljepote prirode u našoj domovini i domovinu tako još bolje zavoljeti.

MILENKO NIKIĆ

NA IZLETU

*Oj, lijepa Plitvička jezera,
odlazimo od vas,
jer vreme nas tjera.
Odlazimo al' doći ćemo opet,
jer ljepota vaša ne poznaje mjera.*

*Zbogom ostaj ti hotelu ADA
omladinci ovi doći će još nekada.
Ali — dovidjenja hotelska poslugo,
nećemo se vidjet zadugo.*

*Ostaj zbogom i ti — Bihaću slavni
najlepši si u bosanskoj krajini.*

*Zbogom ostaj naše more plavo
dobro sam se danas iskupao,
još kada bi vremena imao
nebi te ja nikad napuštao.*

MILENKO NIKIĆ

Najbrž med nami ni bilo nikogar, ki mu izlet ni bil všeč

Pomagajmo jim v pravičnem boju

Aprila letos je predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije pozvalo vse sindikalne in delovne organizacije v SR Sloveniji, da se po svojih možnostih odzovejo akciji solidarnosti z narodnoosvobodilnimi gibanji na jugu Afrike in Palestine, ki prav v tem trenutku bijejo odločilni boj za svobodo in neodvisnost. Imperialistične in kolonialistične sile pokušajo z vsemi silami in najbolj brutalnimi sredstvi preprečiti širjenje narodnoosvobodilne borbe in se pri tem poslužujejo že znanih metod zastraševanja in ubijanja civilnega prebivalstva. Vsak dan več beguncev prihaja iz Namibije v Angolo. Podobna je situacija na rodezijsko-zambijski in rodezijsko-mozambijski meji. Dnevno smo priča pokolom Palestinecev v Izraelu in na okupiranih arabskih ozemljih.

V taki situaciji je solidarnost vsega naprednega človeštva vse bolj potrebna. V akcije solidarnosti smo se z globoko privrženostjo vključili tudi narodi in narodnosti Jugoslavije. Ministrska konferenca neuvršenih držav v Beogradu in govor tovariša Tita udeležencem te konference sta ponovno pozvala vse napredne sile sveta, da okrepijo napore in konkretno pomoč narodnoosvobodilnim gibanjem na jugu Afrike in v Palestini, da bi se njihova ljudstva čimprej otrsela kolonializma in okupatorjev ter zatiranja, da bi postala svobodna in neodvisna.

Ker je pomoč učinkovita le takrat, če je takojšnja in dobro organizirana, je potrebno, da po svojih možnostih prispeva v akciji solidarnosti tudi naš delovni kolektiv, predvsem s tistimi proizvodi, ki so bili aprila navedeni v posebni listi in objavljeni v 15. številki Delavske enotnosti, z dne 22. IV. 1978.

Za podrobnejša pojasnila poprosite vaše sindikalne poverjenike, ki vam bodo v akciji radi pomagali.

NAŠI VOJNICI NAM PIŠU

Pošto sam došao iz Pule u Šibenik na odslužanje vojnog roka, koristim priliku, da uputim pozdrave svim službenicima na centrali i drugim članovima kolektiva.

**Đokić Hasan
VP 3128
59002 Šibenik**

Kultura pripada svima

U nizu značajnih pitanja koje je pokrenuo 11. kongres Saveza komunista Jugoslavije istaknuto mesto pripada kulturnoj problematiki. I ranije, a osobito u pretkongresnim danima, bilo je mnogo razgovora o načinu, putevima i sadržajima podrštvavanja kulture, kako je popularno označen čitav proces preobražaja u ovoj delatnosti.

»Naša vizija kulture, kao dela i humanog supstrata udruženog rada pruža ovom društvu istorijsku šansu da izgradije i razvija kulturu koja neće biti ni industrija svesti niti manipulativno sredstvo države. »Naša vizija kulture je »kultura za vse, kultura koju stvaraju svi, koja je svima potrebna i koja svima pripada« — rekao je na Kongresu republički sekretar za kulturu, nauku i fizičku kulturu SR Hrvatske Stipe Šušar.

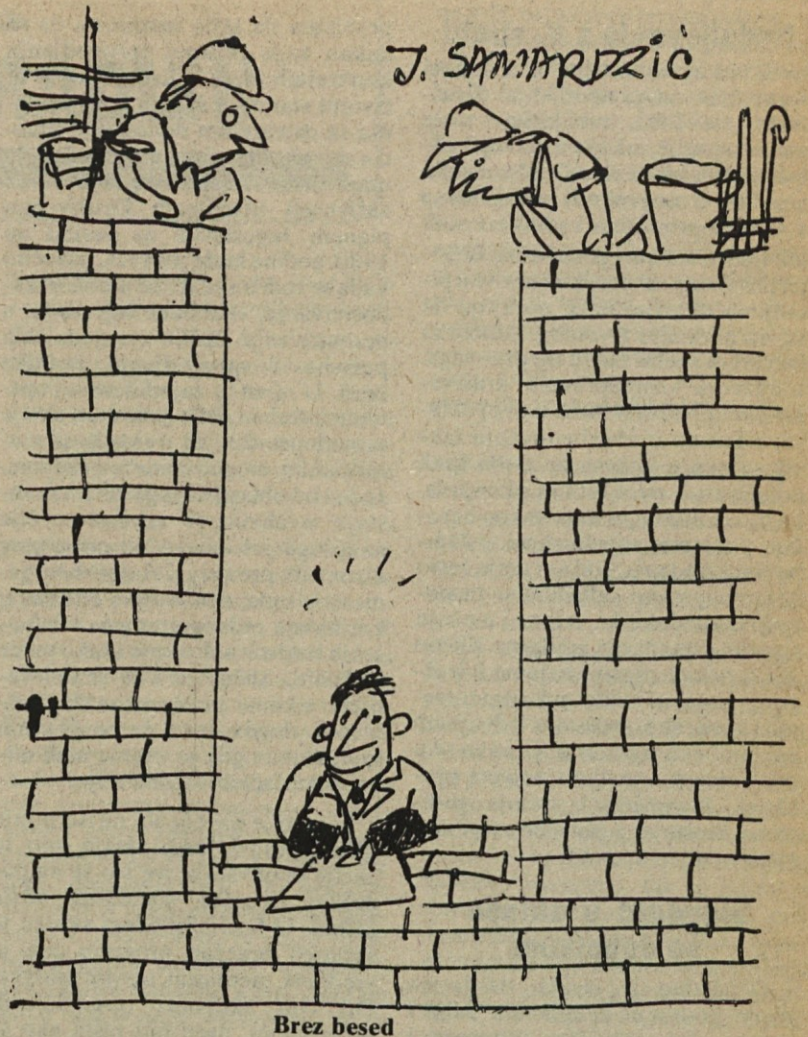
Presudno pitanje procesa podrštvavanja kulture je — ko odlučuje o kulturnom razvitku, ko formuliše i vodi kulturnu politiku? U uslovima našeg društva, na ovom stepenu razvika socijalističkih samoupravnih odnosa, kultura ima šansu da postane stvar čitavog društva, a ne samo jednog njegovog (intelektualnog) segmenta. Još ima onih koji kulturu vide kao delatnost »izabranih«, gotovu, prežvakanoj većini pojedinaca i institucija, koja se onda nudi ili nameće »radnom čoveku. Došlo je, međutim, vreme kada se kultura mora gledati kao sastavni deo svakodnevice, tog čoveka, kao deo njegovog rada i života, koji nije tuđi, već njegov, prihvaćen, i usvojen bez nametanja. Kultura nije »ukras za tešku i prozaičnu svakidašnjicu«. Ona nije svečani čin, nedostupan radnom čoveku« — rekao je na Kongresu.

Ali kultura, na drugoj strani nije puka, ispzna zabava. Veoma je raši-

rena praksa koja ovako pristupa kulturi — kao primitivnoj zabavi, trenutku za oslobađanje (neizgrađenih) potreba za kulturnim sadržajima, koji se, stoga, svode na vašarske manifestacije neukusa. Zatrpami smo, istaknuto je, bombastičnim priredbama i festivalčićima, koji, kao »prašina u oči«, zamagljuje pravu kulturnu delatnost. Zato i ne iznenaduje čuđenje onih koji kažu: kod nas se puno toda na polju kulture dešava, i pod tim podrazumevanju mecenaške poduhvate zabavnog tipa, pune epp-elemenata. I — nekulture! Na plodno tle je zato naišlo podsećanje jednog delegata 11. kongresa na reči Lenjinove: »Naši radnici i seljaci zaslužuju nešto više nego što je zabava. Oni su dobili pravo na istinsku, veliku umetnost.«

Komuniste i ostale radne ljude u našim radnim organizacijama na polju kulture, onakve kakva je zamišljena i jedino potrebna našem društvu, očekuju mnogobrojni zadaci. To nije uobičajena fraza niti najjednostavniji zaključak. Svuda, u svim sredinama, treba izgraditi takav pristup koji će kulturu videti, do kraja i u potpunosti, kao deo svakodnevnog rada i života, kao delatnost za koju su zaduženi svi i koja pripada svima. Kulturu valja učiniti više radnom a manje paradnom — rečeno je na Kongresu. Komunisti u tom nastojanju moraju imati jednovremeno — još izričiti je saopšteno — više sluha za suptilnost i konkretnost, za maštu i stvarnost, za korisno i željeno, a manje tolerancije za birokratsko otaljavanje posla, za rutinerstvo i prepuštanje stihiji. Kongresna dokumenta i zadaci ne mogu, ni u ovom slučaju, ostati slova na papiru, već direktni povodi i orijentiri za delo.

M. JOVANETIĆ

Brez besed

HUMOR

— Drugovi, šta je sa premijama!?

— Pa, tu su mogućnosti široke! Eto igrajte: sportsku prognozu, loto, lutriju, tombolu...

Kako do višeg standarda?

Igra troškova i cena

Godinama već lični dohoci radnih ljudi i troškovi života vode trku u kojoj je pobednika teško predvideti. Kada troškovi života porastu iznad utvrđenih granica, što se poslednjih godina redovno dešava, onda to potpuno utiče i na porast ličnih dohoda kako bi lični standard radnih ljudi ostao na približno istom nivou. Međutim dobro što se na taj način ubrzava inflacija, čime se može ugroziti Rezolucijom predviđeni društveno-ekonomski razvoj, kako u ovoj, tako i u narednim godinama.

Prema statističkim podacima za prvo polugodje, cene na malo već su za 12,7 odsto iznad prošlogodišnjih u istom periodu. Cene prehrambe-

nih proizvoda veće su za 14,1 odsto, a troškovi života za 13 odsto. Kada se ima u vidu da se porast cena na malo nekih proizvoda još nije odrazio na cene komplementarnih proizvoda, da su u julu povećane cene nekih najvažnijih prehrambenih proizvoda i da i dalje postoji veliki broj zahteva za povećanjem cena mnogih proizvoda široke potrošnje i usluga, onda se lančana reakcija uskoro može očekivati.

Standard sporiji

Čini se da, i pored svega, nema bojazni da će lični standard radnih

Nadaljevanje na 10. strani

Nadaljevanje z 9. strani

ljudi biti ugrožen, jer i lični dohodi rastu brže od predviđanja. Društveni standard, međutim, raste znatno sporije, iako se u razvoj društvenih delatnosti dosta ulaže, a vidni rezultati u ovoj oblasti postignuti su i samodoprinosima radnika i radnih ljudi u selima i gradovima. U Socijalističkom savezu, koji se ovim pitanjima redovno bavi, ocenjuju da su na području životnog standarda ostvareni znatni rezultati, pre svega, u razvoju samoupravnih društveno-ekonomskih odnosa u ovoj oblasti, odnosno u obezbeđivanju takvih uslova u kojima će radni ljudi odlučivati o svim bitnim pitanjima. Nije, međutim, svuda tako, naročito u mesnim zajednicama, i stambenim zgradama, gde se i dalje često nesamoupravno odlučuje o raspoređivanju dohotka, a time i o nivou životnog standarda građana. Slično je i u nekim organizacijama udruženog rada naročito pri usmeravanju i korišćenju sredstava izdvojenih za stambenu izgradnju. Upravo se u ovoj oblasti i javljaju najveći problemi. Stambena izgradnja godinama zaostaje, a potrebe za stanovima i dalje su znatne.

Standard u skladu sa dohotkom

Očigledno je, dakle, da je na ovom području neophodna dalja i intenzivnija politička aktivnost i veće angažovanje, kako društveno-političkih i društvenih organizacija, tako i društveno-političkih i samoupravnih zajednica, a takođe i organizacija udruženog rada. U Socijalističkom savezu već je dogovoreno da se pokrene razmatranje ovih

problema na svim nivoima i da se nakon toga pristupi sprovođenju konkretnih mera i akcija kako bi se životni standard radnih ljudi uskladio sa ostvarenim dohotkom. Smatra se, takođe, da je neophodno da odgovornost za sprovođenje mera i aktivnosti utvrdjenih Društvenim planom Jugoslavije za period do 1980. godine bude još veća, naročito kada se radi o zadacima u oblasti zapošljavanja, stambene izgradnje, u podmirivanju opštih i zajedničkih potreba i sprovođenju politike cena. U mesnim zajednicama i opštinama treba i dalje pokretati akcije samodoprinosu, ali u skladu sa materijalnim mogućnostima građana. Jedna od oblasti koja godinama zaostaje, svakako je zdravstvo, čije su usluge još daleko od potrebnog nivoa i to, pre svega, zbog loše organizacije rada, nedovoljno efikasnog korišćenja radnog vremena i izdvojenih sredstava, što se svakako može otkloniti. Slično je i sa snabdevanjem u kome je veoma malo društvenih dogovora i samoupravnih sporazuma i gde je veoma mali uticaj potrošačkih organizacija.

Sve što je navedeno, ne iscrpljuje spisak predviđenih akcija, niti te akcije obuhvataju sve što se na području životnog standarda može učiniti. U Socijalističkom savezu je sačinjen opsežan program čija je vrednost, međutim, sasvim uslovna. Od svih aktivnosti predviđenih programom, neće biti ništa ako se najviše u njima ne založe upravo oni koji rade u odredjenim oblastima. Bez njihove spremnosti i odgovornosti, sve će ostati samo na pozivu, što, na žalost, do sada nije retko bio slučaj.

V. REŠETAR

Korak bliže zimskom odmoru

Interesovanje za korišćenje dela odmora zimi postaje sve veće, ali je utisak da su ugostiteljstvo i turistička privreda u celini nepripremljeni za iole ozbiljniji bum.

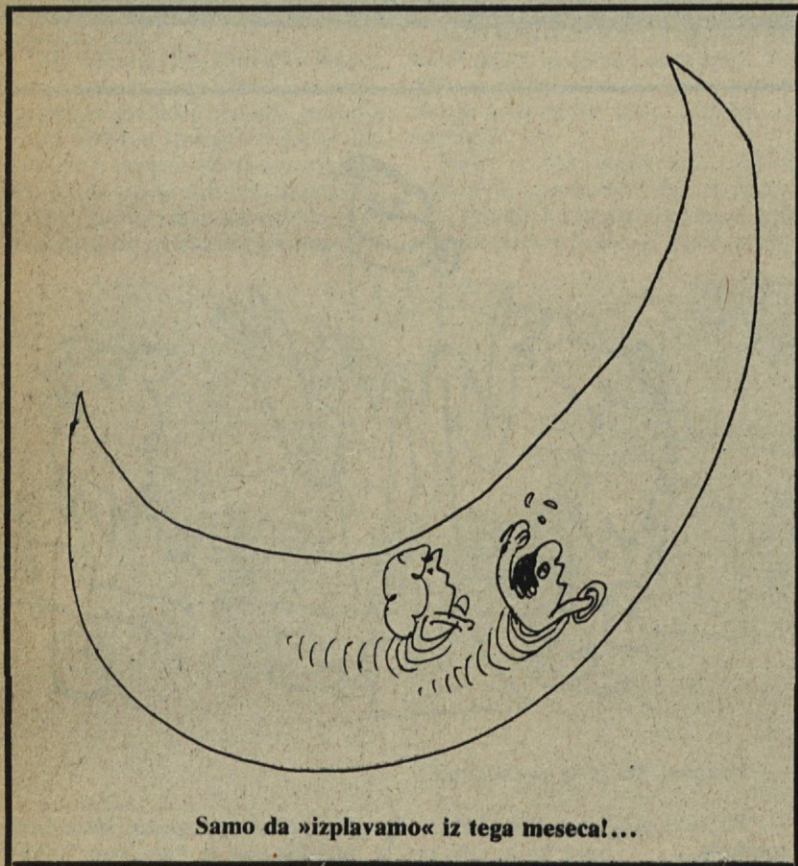
Dve poslednje godine, u stvari bolje rečeno zime, protiču u znaku većeg interesovanja Jugoslovena na korišćenje dela odmora u ovo doba. Naravno, na raspolaganju ne stoje ni približno precizni podaci na osnovu kojih bi se dalo zaključiti kakva su kretanja od sredine novembra, pa do početka proleća. Sa ne malom pouzdanošću može se jedino tvrditi da izletišta i turistički objekti predstavljaju metu građana u vreme novembarskih i novogodišnjih praznika, a zatim se čeka školski raspust. Parola: »Svi na sneg« postaje primamljiva. U tim danima teško je dobiti bilo gde mesto u makar i malo poznatijem odmaralištu. U svakom slučaju, za sada je najvažnije da je došlo do preokreta u pogledu izbora sezone za odmor, ali to nisu još stabilizovane navike, već samo nagnevaštaj da bi se i u nas turističko — ugostiteljski kapaciteti mogli da koriste bolje i racionalnije nego što je ranije bio slučaj. Ipak, ne znači to još da je zimski odmor i privlačniji sa stanovišta ekonomike porodičkih budžeta, jer preovladava bojazan da bi najavljena konjunktura vremenom mogla da izbriše granice između vrelih i studenih dana.

Nije mnogo verovatno da su se turistički radnici i ugostitelji najbolje snašli oko organizacije odmora u razdoblju jesen-zima. Ne koristi se, na primer, u dovoljnoj meri činjenica da školski raspust traje gotovo mesec dana. Naime, u užoj Srbiji ranije počinje i pre se završava, što nije slučaj u Vojvodini. S druge strane, valjalo bi predočiti mogućnost organizovanog odlaska djaka na zimski oporavak, jer nisu svi roditelji u stanju da zajedno sa decom krenu na put. Osim toga, masovnije posete stajale bi i jeftinije. Preciznije, tako bi bar trebalo da bude. U vreme dok traje zimska sezona, vreme bi pokušati da se sa više siste-

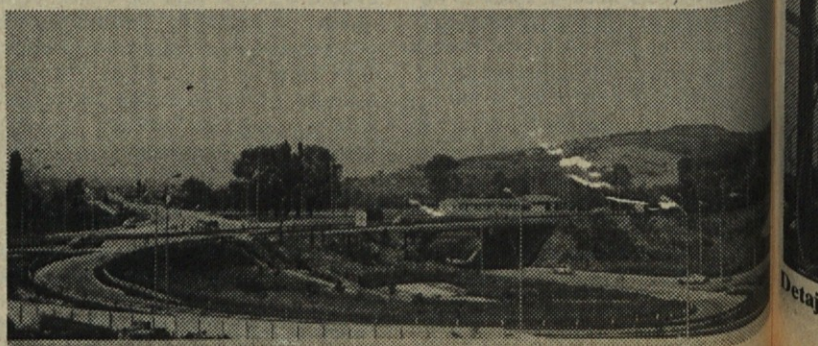
matičnosti organizuje zimovanje pojedinih kategorija invalida radnih ljudi koji pate od hroničnih oboljenja, zdravih da ojačaju kondiciju slično. Nesumljivo, traži to više posla pošto je potrebno uspostaviti kontakte sa prosvetno-pedagoškim zavodima, školama, domovima zdravlja, dečjim predškolskim ustanovama ili odgovarajućim samoupravnim interesnim zajednicama.

Iskustva lekara opominju da zimski odmor, ako se ne organizuje kako valja, može više da šteti nego da koristi. Bolje rečeno, to ne bi smelo da postaje moda, već potreba savremenog čoveka. Hladnoća je opasna koliko i letnje vrućine. Jastučić je, bez uobičajenih priprema nemereno izlaganje hladnoći nije bez posledica, baš kao što je štetno i sunčanje u toku celog dana leti. Očigledno je da mnoge stvari ne mogu rešiti turistički radnici ili ugostitelji, ali od njih treba da potiče inicijativa da se svaka stvar stavi na svoje mesto. Samo u tom slučaju boravak na moru ili jezeru, planini ili u banji postaje tradicija, a ne modni hit. U krajnjoj liniji, nije suviše provereno šta se čini u svetu. Jer, na to opominje podatak da znatan broj naših ljudi različitih doba starosti sve češće odlazi da provede deset dana u inostranstvu — na smučanje ili da iskoristi bilo koji vid rekreacije. Stvaranje navike da se makar delić odmora koristi zimi, iziskuje izvesne investicije. Kao što se organizuju škole plivanja, nešto slično je potrebno učiniti za smučanje da ostali zimski sportovi dobiju na značaju.

Prema tome, početni i ohrabrujući znaci oživljavanja zimskog turizma se uočavaju. Sve je to, međutim, daleko od buma. Broj inostranih gostiju u ovo godišnje doba nije skroman. Valjalo bi ostaviti mogućnost da cene pansiona budu stabilnije i da se ne menjaju bezmalo svakog meseca. Uostalom, zima nije što i leto. Ali, ekonomski podstignuto mnogo znači prilikom opredeljenja za zimovanje.

Samo da »izplavamo« iz tega meseca!...

Nadaljevanje iz prejšnje številke

VINKO HAFNER V GRADISU

1. Ena pomembna sprememba oziroma bolj rezultat dosedanjega družbenega delovanja sindikatov je v tem, da se v naših izhodiščih vse močneje poudarja zveza sindikatov kot enotna in najširša družbenopolitična organizacija, oblikovana za to, da bi uresničevala naše zgodovinske interese delavskega razreda skladno s svojim položajem v celotnem družbenem sistemu. Potrebno je, da se v zvezi sindikatov po eni strani izkazujejo vsi dejavniki življenjski avtenični interesi delavcev, vseh poklicev, vseh področij družbenega dela, obenem pa, da se ti interesi kar se da uspešno usklajujejo — tako med posameznimi področji družbenega

dela, kot tudi na teritorijih (od krajevne skupnosti do skupščine).

2. Temeljni smoter vse naše organiziranosti in delovanja je, kako organizirati sindikat v delavski bazi, kako napraviti sindikat stvarno delavski in delavčevo politično organizacijo, ki deluje predvsem med delavci in za katere so razni organi in forumi le oblike, ki naj bi pospeševala funkcijo sindikata med delavci. Tu mislim delavce pri strojih in tudi intelektualne delavce. Osnovni pogoj zato, da se sindikat močneje ukorenini znotraj razreda v delavčevem okolju je, da ustanovimo osnovno organizacijo sindikata. Tu gre za podobna stremenja, kot jih lahko zasledimo v sklepih ZKS in spremembah statuta ZKS. Osnovna tendenca teh sprememb je, kako zakoreniniti osnovno organizacijo ZK v bazi. Če je to za ZK tako temeljno vprašanje, je to pravilo za spremembo delovanja za sindikate še bolj pomembno, saj smo mi razprostranjeni prav v vseh socialnih sredinah. V Sloveniji je organiziranih v sindikat preko 700 tisoč delavcev imamo več kot 6 tisoč osnovnih organizacij, nekaj sto konferenc zveze sindikatov na ravni DO in SOZD in drugih oblik organiziranosti. Tako množična organizacija ima sama po sebi bistvo delovanja v

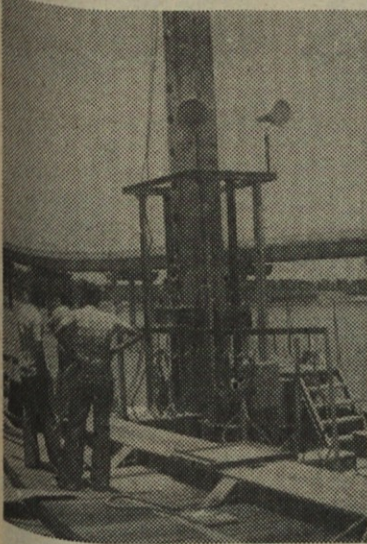
bazi. V teh zadnjih 4 letih so se OOS močno uveljavile v svojih sredinah. Do osnovanja TOZD so sicer bile tudi poznane razne oblike organiziranja sindikatov v bazi — sindikalne podružnice itd., vendar je šele z uveljavljanjem TOZD in samoupravnih delovnih skupnosti sindikata pridobil precej veljave in elementarno podlago. Napredek je v tem pogledu očiten: danes so defakto OOS temelj delovanja sindikata. Seveda to ni povsod in mnogokje je sindikalna organizacija še vedno bolj znana po sindikalni konferenci in njenih izvršnih organov. Delavci premalo vedo o funkciji svoje OOS v TOZD in delovni skupnosti. Na konferenci zveze sindikatov Slovenije, ki je bila maja, smo sprejeli nekatere dopolnitve statutarnega dogovora v smeri krepljenja in statusne opredelitve OOS kot izhodišča našega delovanja. Tu so nekatere skromne a vendar pomembne spremembe. Okrepili naj bi vlogo izvršnih odborov osnovnih organizacij kot njihovo politično jedro. Zato jih sedaj tudi uradno imenujemo, da so to politično izvršilni organi, da povdarimo njihovo politično odgovornost za konstituiranje OOS, se pravi za delovanje članstva.

Nekateri mislijo, da bi s tem prevzeli izvršni odbori pomembno vlogo

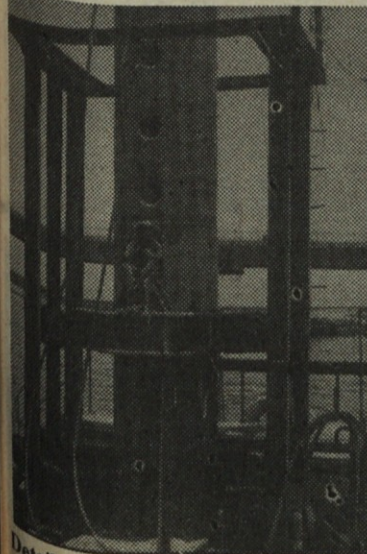
in funkcijo članstva OOS, vendar to ne drži, saj so prav izvršni odbori zadolženi, da njihovo organizacijo naredijo pomembnejšo in ustvarjalnejšo. Še bolj kot doslej poudarjamo, da je to res konferenca OOS ne pa konferenca zveze sind. in sindikatov npr. Litostroju, Gradisu ali kjer koli drugod. To je konferenca OOS posamezne DO. Predsedstvo te konference deluje tako, da ti preko delegatske sestave in tudi v načinu oblikovanja stališč ustreza tej vlogi, da je ustvarjena ne za avtonomno delovanje, ampak predvsem za krepitev vloge OOS. Na ravni SOZD naj bi delovali le koordinacijski odbori.

Njihova vloga je ne predstavljati sindikat, ampak povezovati osnovne organizacije in konference o vprašanjih, ki so skupnega pomena za delovanje sind. v TOZD ali drugje. To je cela vrsta vprašanj povezovanje delovnih sredstev, organiziranje, članskega usmerjanja, poslovnih uspehov itd. Močno povdarjamo potrebo povezanosti OOS v neposredni povezanosti od občinskih organizacij. Jasno je, da bodo osnovne organizacije pretežno delovale s svojo konferenco v DO. Hkrati pa mora tako občinska organizacija sindikata kot osnovna organizacija iskati možnosti za tesno povezavo, ker so odslej te osnovne organizacije direktno tudi konstitutiven element občinske organizacije tako po načinu evidentiranja članov v občinsko skupščino sindikatov, kot tudi pri kreiranju stališč delovanja občinskih organov sindikatov.

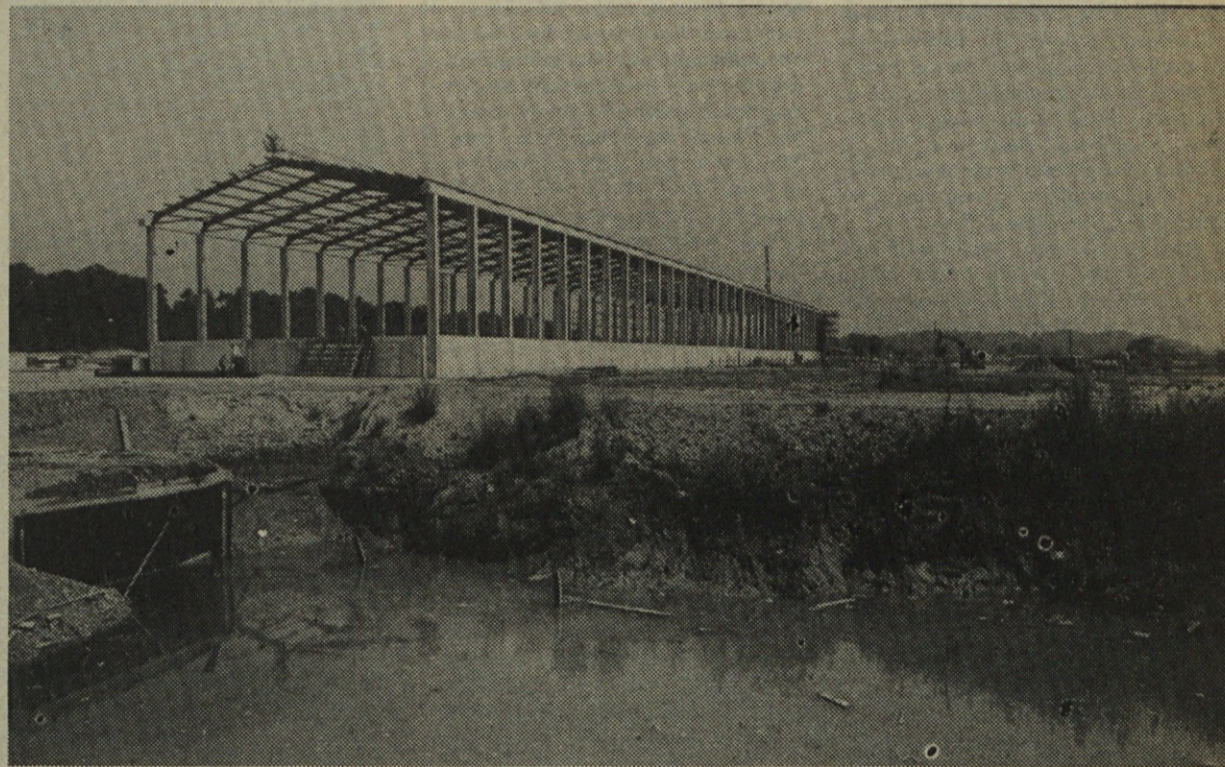
Nadaljevanje na 12. strani

Na pontonski garnituri so si naši strokovnjaki ogledali vse podrobnosti. Prav tako smo namreč mi kupili za dela na mostu v Amari v Iraku

Detajl noge pontonske garniture

Na proizvodni hali v Ormožu je že postavljena smrečica

Nadaljevanje z 11. strani

3. Naslednja važna stvar je organiziranost občinske organizacije zveze sindikatov in delovanje sindikatov v krajevnih skupnostih. Močnejše kot do sedaj skušamo izraziti to, da je občinska organizacija sindikata temeljna oblika naše teritorialne organiziranosti. V tem mesecu bodo izvedene skupščine vseh občinskih organizacij zveze sindikatov. Kar se tiče delovanja sindikatov krajevnih skupnosti, želimo doseči predvsem to, da bi se delavec v združenem delu bolj vključil v delovanje krajevne skupnosti kot njegove druge oblike asociacije. Če gre v združenem delu za prvo temeljno obliko asociacije delavcev kot delavcev ustvarjalcev, potem je delovanje v krajevni skupnosti temeljna oblika delovanja delavca občana.

Glavna oblika političnega delovanja v KS je socialistična zveza. Tu deluje tudi zveza socialistične mladine, ZB in drugih, vendar prav pomanjkanje organizirane prisotnosti delavcev združenega dela in s tem sindikatov je v mnogočem do sedaj slabila možnosti, da bi se krajevna skupnost uveljavila kot temeljna asociacija občanov. Tu ne gre za neke nove organizacijske oblike, čeprav je bilo govora o tem, da bi po potrebi tudi v nekaterih močnejših KS z veliko organizacij združenega dela ustanovili neke koordinacijske odbore sindikatov. Bistveno je, kako bi sindikati delovali preko socialistične zveze, krajevnih organizacij, preko organov in delegacij v KS in se organizirano brigali za ustvarjanje ustreznega vzdušja in stališč organizacij združenega dela itd. Če bo delavec zares upravljal v svojih temeljnih organizacijah ali delovnih skupnostih, potem bo uveljavil tudi svoj interes v krajevni skupnosti. Dokler pa bodo drugi upravljali v njegovem imenu, toliko časa tudi on ne bo našel prave poti in sredstev, da se bo uveljavljal v krajevni skupnosti. Dokler pa bodo drugi upravljali v njegovem imenu, toliko časa tudi on ne bo našel prave poti in sredstev, da se bo uveljavljal v krajevni skupnosti. Zato je borba za krepitev družbenega samoupravljanja v DO identična za krepitev vloge delavcev kot občana v KS.

4. Vsak delavec, ki se včlani v sindikat, se najprej včlani v OOS enega od strokovnih sindikatov. Preko tega sindikata se včlani v zvezo sindikatov. Po tej poti so bili ti strokovni sindikati elementi konstituiranja zveze sindikatov, zveza sindikatov pa ni mogla eksistirati — tudi formalno ne — brez teh sindikatov. Ti sindikati so doživljali v preteklosti različne vloge, različne vloge doživljajo tudi v meščanskem kapitalističnem svetu, različne v deželah administrativnega socializma. Smisel teh sindikatov je, da na organiziran način politike aktivirajo delavce določene stroke ali panoge. Vsaka izmed te dejavnosti ima neke svoje interese in celo življenjske družbe ali posameznika je pravzaprav nastajanje najrazličnejših interesov in nato njihovo povezovanje v delovnem kolektivu, občini itd...

Zato so ti sindikati bili že od nekdaj in so tudi danes zelo pomembni pri uspešnem uveljavljanju vloge sindikalne organizacije. Do sedaj smo imeli v Sloveniji 19 takih sindikatov, na Hrvaškem 18, v ostalih republikah po 6 in v zvezi sindikatov Jugoslavije 6 strokovnih sindikatov.

Kakšne spremembe torej nastajajo v funkciji teh sindikatov? V načelu so pravzaprav dovolj bistvene, praktično pa ne tako velike. Bistvena razlika je v tem, da sindikati niso več formalno konstitucijski element zveze sindikata in njenih organov. Do sedaj je delavec postal član osnovne organizacije nekega sindikata in preko tega član osnovne organizacije nekega sindikata in preko tega je bil zvezan v zvezo sindikatov. Najprej je bilo potrebno izvoliti delegate v organe strokovnih sindikatov v občini, republiki in federaciji in šele ti odbori sindikata so nato izvolili republiški svet sindikatov. Šele naknadno so bili v to vključeni sind. sveti. Tega sedaj ne bo več. Ti odbori niso več konstitucijski element zveze sindikatov. Smisel sindikata je, da je avtonomna enotna politična organizacija. V organizacijskem in akcijskem pogledu so ti strokovni sindikati še zmeraj pomembni. Vendar se bodo odslej formirali organi zveze sindikata ne več iz strokovnih sindikatov ampak direktno iz osnovnih organizacij. Ti strokovni sindikati pa bodo še vedno organizirani od osnovnih organizacij do občinskih in republiških odborov, tam kjer so pač potrebni. Kar je tudi novost v federaciji bo odslej 15 takih sindikatov.

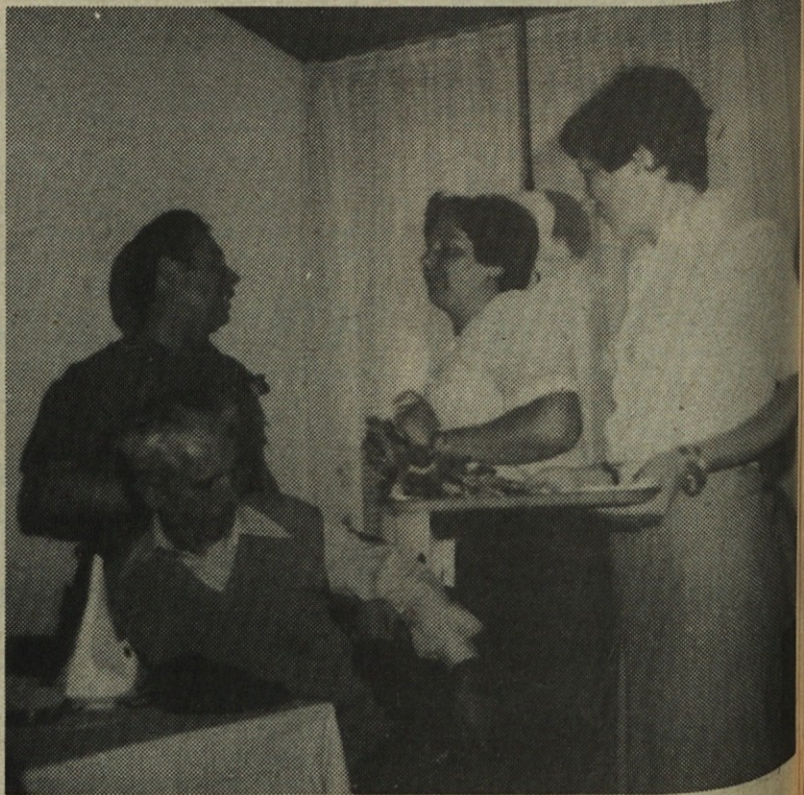
Zadnje vprašanje je organiziranost nekaterih svetov zveze sindikatov. V federaciji in republiki že dalj časa uspešno delujeta dva družbena sveta, to je družbeni svet za družbeno ekonomske odnose in politični sistem, ki ga sedaj vodi Roman Albreht, in svet za ekonomsko politiko in ekonomski razvoj, ki ga vodi tov. Klemenčič. V knjigi tov. Kardelja je vloga teh svetov obdelana v posebnem poglavju, v pripravi pa je tudi osnutek zakona o družbenih svetih. Pri sindikatih ni še popolnoma jasno, kakšni in kateri bi bili sveti v sami zvezi sindikatov, da ne bi bilo prekrivanja. Vendar bomo skušali še pred kongresom ustanoviti nekaj svetov pri zvezi sindikatov. Predvidoma bi bil to svet za samoupravljanje, svet za družbenoekonomske odnose in delitev dohodka, svet za socialno politiko, verjetno tudi svet za izobraževanje tako znotraj sindikatov kot tudi zunaj njih. Ti sveti bi bili sestavljeni iz nekega ožjega jedra, ki bi ga imenovali republiški svet, deloma pa bil sestavljen iz delegatov drugih republik organov oziroma predstavnikov. Ta svet bi deloval tudi v širši sestavi, kadar bi šlo za obravnavanje nekaterih socialnih ali širših vprašanj. To organiziranost smo formalno že izpeljali. Dokončno bodo te oblike dobile svojo potrditev in razdelavo na kongresu. Ta trenutek že poteka organizacija občinskih sindikalnih svetov in strokovnih sindikatov in tudi kadrovanje za vse te organe.

Mihalj!, še pomniš, kako je bilo pred 20 leti v Šoštanjju?

»Pri nas je pa res veselo!« se je nasmeljal tov. Stres

Tudi za tov. Luliča in Boruša bo rožica!

Tovarišici Volavškovi je nagelj pripel sam direktor Alojz Praprotnik

Spet sta se srečala stara sodelavca Boruš in Cepuš

PRETEKLOST JE OŽIVELA

Pred nedavnim je GIP »GRADIS« TOZD GE Celje priredil četrto srečanje upokojencev.

Po ogledu novega samskega doma na Hudinji, smo popeljali bivše člane kolektiva v Podčetrtek, kjer smo jim v novem hotelu priredili slavnostno kosilo. V imenu kolektiva GIP »GRADIS« TOZD GE Celje je vse navzoče pozdravila tov. Pogačnik Ivanka. Vsi smo bili veseli, da se je slavnostnega srečanja udeležil tudi direktor kadrovske socialne službe tov. Lojze Cepuš. Takoj so se začeli pogovori in marsikdo je obudil spomine na preteklost.

Ob prijetnih zvokih veselih melodij so bivši člani, ki so še vedno naši — Gradisovi, zaplesali in tako žene kot možje so dajali videz izrednega zadovoljstva in sproščenosti.

V razgovoru so povedali: **GLOBAČNIK Ančka (69 let)** je najstarejša med ženami. V pokoj sem odšla pred 13 leti. Opravljala sem razna dela na gradbišču — od kopanja kanalov, do zlaganja opeke in čiščenja prostorov. Danes ženske opravljajo lažja dela, stroji so velika pomoč človeku. Zelo sem bila vesela vabila in sem se z veseljem odzvala. To, da mi je direktor Gradisa pripel nagelj, ne bom nikoli pozabila.

LANGUS Franc

V pokoj sem odšel pred 2 letoma, še vedno pa vstajam zgodaj, kot prej in v jutranjih urah delam razgibalne vaje, ki koristijo mojemu zdravju. Doma nimam nikoli preveč časa, pomagam ženi, že od 12 leta pa sem član tamburaške sekcije, pa tudi petje mi je v veliko veselje. Zahvaljujem se za

denarno darilo in želim, da bi se upokojenci srečevali vsako leto.

FERK IVAN (72 let)

K podjetju sem prišel leta 1945. Delal sem kot strojnik v Šoštanju na TE-Šoštanj, kjer sem tudi končal delovni staž.

Zdaj, ko sem upokojen, imam dovolj dela doma, saj je potrebno zemljo vedno obdelovati. Takšnega srečanja nisem pričakoval. V Podčetrtku smo še zaplesali in vsi smo se počutili nekaj let mlajši, še posebno se je pomladila Ančka.

Upam, da se kdaj še dobimo.

FOŠTNARIČ Franc (62 let)

Leta 1976 sem odšel v pokoj. Nazadnje sem bil zaposlen kot delovodja na Hudinji. Doma sem imel vedno dovolj dela, zato sem se hitro navadil na spremembo. Delam na polju, pomagam hčeri

in sinu pri gradnji hiše. Danes je veliko novih materialov. Dela se hitreje.

Veseli sem, da smo se spet malo pogovorili, saj nekaterih kolegov nisem videl že več kot 5 let. »Ja, še vedno rad zaplešem«. »Leta me nič ne motijo,« se je odrezal Franc in že je bil na plesišču. Samo pomahal mi je z roko, potem pa se je posvetil plesalki. Navihan kot vedno — ta Franci!

Noč je že močno zajela veselo družbo, katero je avtobus odpeljal proti Celju. Pesem je odmevala, šaljivih in celo dvorljivih besed ni manjkalo. Z nageljni na prsih in z velikimi brazdami nasmeška, veselja in zadovoljstva so se prijatelji poslovili.

Tako se je končalo prijetno srečanje upokojencev GIP GRADIS TOZD GE Celje.

VILI JAZBEC

Še nagelj za tov. Kompana

Pa še skupen ogled novih atarskih toplic in — nasvidenje prihodnje leto!

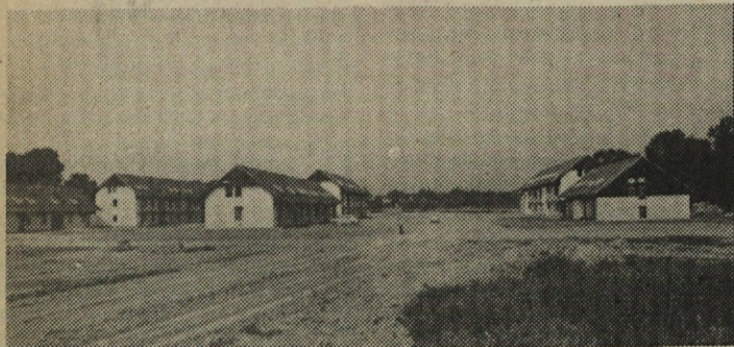
Novosti v gradbeništvu

Avtocesta skozi Beograd — 1980. leta

Zaradi pomanjkanja stanovanj za preseljevanje je sporno razčiščevanje terena, s tem pa je odložena tudi izgradnja avtoceste skozi Beograd od Prešernove ulice do servisa »Laste«. Ker, da bi se avtocesta »povlekla« skozi ta gosto naseljen del mesta, je potrebno porušiti okoli 450 stanovanjskih hiš, v katerih živi okoli 790 družin, a Zavod za izgradnjo v te namene nima razpoložljivih sredstev.

Do konca tega leta, kot se planira, bo kljub temu izvršeno preseljevanje

nje na trasi od Darovarske ulice do »Laste«, oziroma na dolžini 2.800 metrov ter bo v naslednjem letu na tem delu zgrajena prva etapa avtoceste skozi mesto. Druga etapa v dolžini okoli dva kilometra, katera zahteva tudi največje preseljevanje, bo zgrajena do konca 1980. leta. Tedaj bo končno zaključen celoten del beograjske avtoceste, dolge 2.800 metrov, ki bo imela dva oddvojena vozišča s po dvema pasoma. Širina vozišča bo 11,5 metra, deljena pa bosta s pasom širine treh metrov.

Lepo urejeno delavsko naselje ob sladkorni tovarni v Ormožu

— Preduzeče nam zbog bolovanja neče skoro ozdraviti!

V Iraku zaščitijo silose za beton s posebnimi rogoznicami, da velika vročina in sonce nebi vplivala na kvaliteto betona

V SLOVO NAŠEGA MILANA

Našega Milana Kokalja mizarja — skupinovodje ni več med nami. Ostaja nam spomin na izjemnega sodelavca in sotovariša, izjemnega v svojem delu, v svoji predanosti in pripadnosti kolektivu, izjemnega v svoji aktivnosti in veliki upornosti, s katero je premagoval vse težave, ki jih je prinašalo življenje.

Milan je nastopil delo v našem kolektivu kot mizar 1957. Zaradi organizacijskih in delovnih sposobnosti, povezanih s čutom odgovornosti, s smislom za oblikovanje in pristnimi tovariškimi odnosi do sodelavcev, je kmalu postal vodja mizarjev v strojni delavnici.

Vse te vrline, ki jih je Milan združeval, so tudi neposredno vplivale na priznanje mizarjski dejavnosti, ki si je s svojimi kvalitetnimi izdelki in pravočasnim izpolnjevanjem rokov pridobila priznanje v širši gradbeni operativi in ne samo v Gradisu, temveč širom po Sloveniji. Poleg delovnih in družinskih obveznosti pa je Milan aktivno sodeloval tudi v osnovni organizaciji sindikata in v gasilski četi naše TOZD.

Predanost družini in našemu kolektivu, katerima se je predajal z vsem srcem, pa je bil tudi svetovalec in nesebičen tovariš.

Njegove življenjske izkušnje so mu narekemale skromnost, ki je nismo znali dovolj vrednotiti. Zato mu tudi nismo znali, pa tudi mogli, izraziti vsega, kar je zaslužil s svojim delom.

S težkim srcem se poslavljam od našega Milana vsi sodelavci in sotovariši, zavedajoč se, da je s svojim delom zapustil trajno sled v naših vrstah, da je plodno uresničil naloge, ki si jih je zastavil in katere je smrt nenadoma prekinila v 44. letu življenja, prav v času, ko je iskal novih delovnih moči za svoje nadaljnje delo.

SODELAVCI LESNO-INDUSTRIJSKEGA OBRATA ŠKOFJA LOKA

Koprski gradisovci v luki Bar. Daleč od doma, na zahtevnih objektih, ob poletni vročini, mrazu pozimi... in še enim prispevkom pri izgradnji jugoslovanskih luk in uveljavljanju Gradisa

Izvajanje družbenega plana SRS za obdobje 1976-80 v letih 1976, 1977 in 1978

1. Za nami je prva polovica izvajanja srednjeročnega plana SRS. Zato je izvršni svet Skupščine SRS izdelal obširno poročilo o izvajanju družbenega plana SRS za obdobje 1976-80 v letih 1976, 1977, 1978. V nadaljevanju podajamo glavne ekonomske značilnosti proučenega obdobja.

2. Za zgoraj omenjeno razdobje so značilne globoke spremembe v mednarodnih ekonomskih odnosih: strukturni problemi, stagnacija gospodarske rasti, zmanjšanje svetovne trgovine, monetarna nestabilnost. Zaradi mednarodne delitve dela, v katero se vse bolj vključuje tudi SFRJ, tudi pri nas vse bolj občutimo posledice omenjenih ekonomskih tendenc.

Povečalo se je neskladje v strukturi materialne proizvodnje, kar je SRS občutila še bolj kot ostale republike (zaostajanje proizvodnje energije, surovin in hrane, ter infrastrukture, posebej še prometa). Močna inflacijska gibanja so narekovala dajanje več navora na brzdanje inflacijskih gibanj, urejanje finančnih tokov družbene reprodukcije, znižanje anticipativne porabe in usklajevanje vseh oblik porabe z ustvarjenim dohodkom.

3. Dinamično uresničevanje (po posameznih letih) plana je bilo iz leta v leto različno, vendar v pretežni meri zadovoljivo.

— 1976: restriktivni ukrepi ekonomske politike so bili usmerjeni k zmanjšanju inflacije in zboljšanje plačilno-bilančnega položaja v državi. Rezultati take politike so: izboljšanje finančne discipline, zmanjšanje inflacije, presežek v plačilni bilanci, po drugi strani pa je zaradi tega bila dosežena izredno nizka gospodarska rast, visoka denarna emisija, ki v pretežni meri ni imela blagovnega pokritja. ... ie

zopet prispevalo k povečanim inflacijskim pritiskom.

Nizka stopnja rasti na začetku srednjeročnega obdobja je bila zaradi novih pogojev gospodarjenja in težke strukture investicij pričakovano nižja od povprečne letne stopnje rasti. Pri tem je bil porast družbenega proizvoda v tem letu izredno nizek (realna rast 2,8 %).

— 1977: je obdobje sproščenejše ekonomske politike in relativno dinamične gospodarske aktivnosti, kar je ob podedovanih posledicah predhodnega leta, okrepilo pritisk na rast cen. S tem pa poslabšala konkurenčnost našega gospodarstva na tujih trgih in s tem tudi odnosi v plačilni bilanci. Tako je družbeni proizvod porasel po stopnji 5,9 %, kar je mnogo višje kot leto poprej.

— 1978: v tem letu je zapaziti nadaljevanje tendenc iz leta 1977, s tem, da se lahko pričakuje 6 % povečanje družbenega proizvoda.

4. Zaposlovanje je še vedno preveč ekstenzivno posebej še glede na dosežene stopnje rasti družbenega proizvoda. Zaposlenost je bila celo višja kot je bila predvidena s planom. Tudi pri kvalifikacijski strukturi zaposlovanja stojimo slabo. To pa je povezano z zaostajanjem modernizacije in avtomatizacije proizvodnih procesov. Pri tem je še vedno močan priliv delavcev iz drugih republik, kar zahteva dodatne napore v velike naložbe objektov družbenega standarda.

5. Prestrukturiranje slovenskega gospodarstva v dogovorjenih smereh je eden najpomembnejših elementov za dolgoročno stabilnost gospodarstva. Na tem področju že lahko ugotovimo nekatere ugodne premike (v energetiki), še vedno pa zaostajamo na področju prometne infrastrukture (predvsem PTT, cestno omrežje) in v modernizaciji nasploh. Pri tem je še vedno neza-

dovoljivo okostje finančnih virov materialnih naložb — upade del lastnih sredstev OZD in večja se delež bančnih kreditov — kar kaže na prepočasno uveljavljanje združevanja dela in sredstev na osnovi dohodkovne soodvisnosti in povezanosti.

6. Dolgoročni vzroki nestabilnosti še niso odpravljeni. Tako produktivnost še vedno zaostaja za predvideno stopnjo (razlogi: visoka stopnja ekstenzivnega zaposlovanja, zaostajanje v modernizaciji in racionalizaciji): delež produktivnosti v porastu družbenega proizvoda v zadnjih treh letih je le 27 %, kar je manj kot v celotnem preteklem srednjeročnem razdobju.

7. Likvidnost je v celotnem obdobju močno porasla, čeravno konec leta 1977 in letošnjega leta postopoma upada.

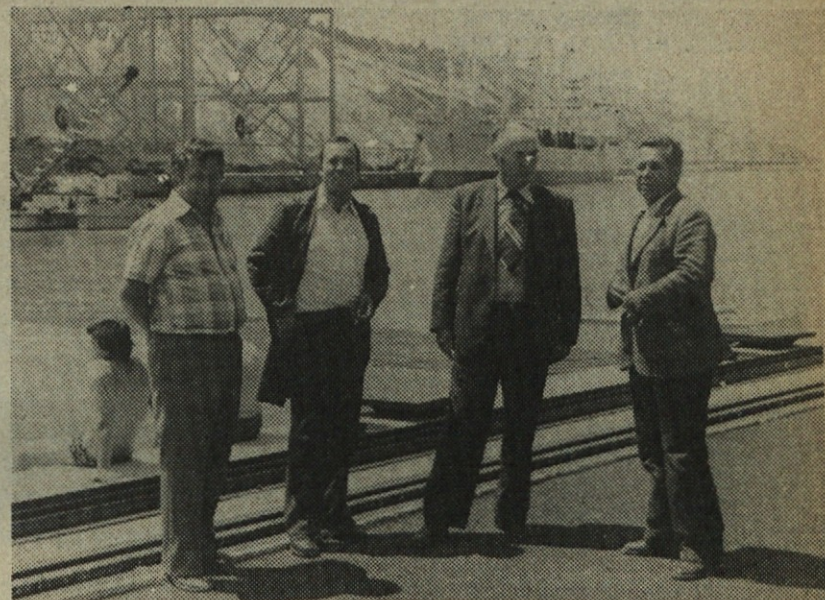
8. Vključevanje slovenskega gospodarstva v mednarodno delitev dela je bila v tekočem srednjeroč-

nem obdobju najbolj zadovoljiva na začetku tega obdobja. Leta 1976, ko se je izvoz močno povečal in predstavljal enega osnovnih dejavnikov gospodarske rasti, uvoz pa se je močno znižal. Razmerja v zunanje trgovinski menjavi se 1977 bistveno spremenijo, dinamika izvoza močno upada, uvoz pa, nasprotno temu, močno narašča. Za leto 1978 pričakujemo umirjene gibanje, realno zmanjšanje uvoza in rahlo povečanje izvoza.

9. Osnovna razmerja v razporejanju dohodka v TOZD so slaba. Tako je poraba v letu 1976 naraščala hitreje od dohodka, hitreje kot dohodek so rasla tudi sredstva za kritje skupnih potreb, sredstva za razširjeno reprodukcijo v TOZD pa so se zmanjšala. Leto kasneje pa že zabeležimo ugodnejše rezultate (celo dvig akumulacije, ki je v prejšnjih letih stalno padal).

(Nadaljevanje prihodnjic)

JANKO ŠTOK

Predstavniki izvajalca in investitorja na novo zgrajenih objektih v Luki Bar

Mnogo truda in znoja je prihranjenega z moderno mehanizacijo zato jo negujemo

ODNOS DO DRUŽBENEGA PREMOŽENJA

Naša delovna organizacija poseduje dokaj veliko družbeno premoženje, ki ga opravljajo naše TOZD.

Stroji in razne naprave uporabljajo na deloviščih po potrebi in namenu. Mnogo primerov je, da imajo

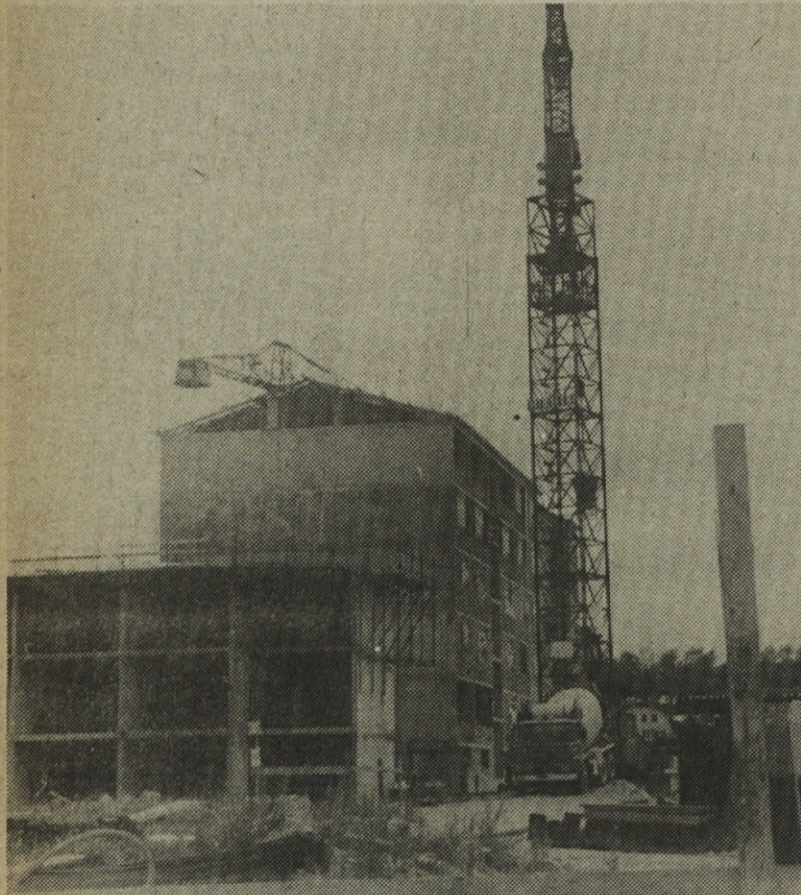
TOZD v najemu od druge TOZD stroje in naprave. Te stroje in naprave upravljajo delavci TOZD, ki so si jih sposodili. Ti primeri so sicer redkejši, vendar pa se dogajajo razne nevedčnosti. Odnos do posojenega je vedno nekaj slabši, razlikuje pa se tudi v tem kakšen je stroj ali naprava. Ne samo, da so razlike pri strojih, so tudi pri delavcih, ki s stroji upravljajo. Mnogo jih je, ki se zavedajo, da je stroj njihov pomočnik, zato mu je treba nuditi zahtevano nego. Stroji so sicer iz železa in jekla, vendar tudi omagajo mnogo prej, preden jim poteče življenjska doba, če jih ne vzdržujemo. Zelo je prisotna miselnost predvsem za izposojene stroje: »saj ni moj ali naš iz TOZD, mene bo že vzdržal.« Taka miselnost žal obdaja tudi odgovorne delavce in se jim ne zdi škoda

če stroj ni last njihovega TOZD. Taki odnosi ne bi smeli biti, oziroma obstajati, če pomislimo na druge stroje ter naprave in konkurenčnosti v sodobni tehnologiji.

Moderni stroji osvobajajo človeka velikih fizičnih naporov, zato moramo ceniti in negovati vsa mehanizirana orodja, ne glede na formalno lastništvo. Lastniki smo vsi, vsak je prispeval del svojega denarja za nakup, zato tudi moramo imeti skupne interese za vzdrževanje in negovanje našega premoženja.

Najbolj kričeči so primeri pri napravah za transportiranje betona. Vse naprave, ki kakorkoli pridejo v dotik z betonom ali malto se morajo redno čistiti in zaščititi pred sušenjem. Posoda za prenos betona.

Nadaljevanje na 17 strani

Pri TOZD Gradnje Ptuj dela pri stanovanjski gradnji hitro napredujejo — toda stanovanj je še vedno premalo

Žerjavar Ferlič iz SPO in sodelavec iz Celja lepo sodelujeta

Tov. Arklinič iz Gradenj vestno čisti posodo za prenos betona — zelo malo je takih

Nadaljevanje s 16. strani

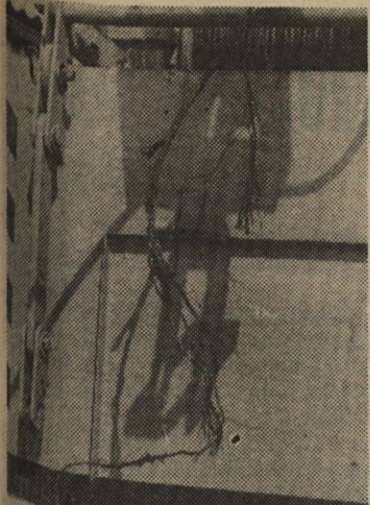
prekladalni silosi, cevi za betonske črpalke, bi morale praviloma biti takoj po uporabi očiščene — oprane ter oljno premazane. Isto velja za prevozne betonarne, silose za cimente in podobne naprave. Vse navedeno prihaja v skladišče ali v popravilo največkrat izredno zanemarjeno oziroma zabetonirano tako, da bi se dalo po slojih ugotavljati marke betona. Prednost čiščenje teh strojev in naprav terja mnogo dragocenejšega časa, če bi se čistilo sproti bi vse te nevspečnosti in jeze odpadle, poleg tega bi bili stroški popravila tudi manjši.

Pogosto so primeri, da je gradbeni stolpni žerjav postavljen ob stavbi — onesnažen z malto in betonom tako, da se osnovna barva ne vidi več. Posledica čiščenja je ta, da se

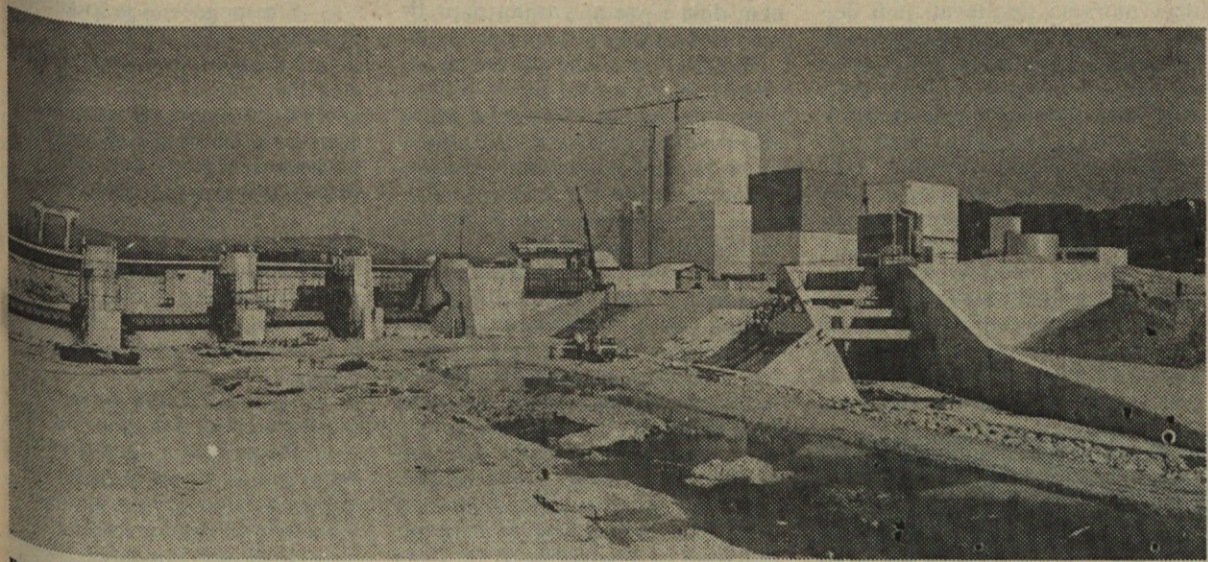
poškoduje barvo in je treba ponovno tako mesto prebarvati. Vemo, da so žerjavi grlo v naši proizvodnji, zato jih je treba hitro prestavljati, vprašanje pa je kdaj tako nesnago očistiti, ki nastaja po malomarnosti delavcev in odgovornih vodij. Vemo, da se ne da popolnoma zaščititi, toda vemo, da ni potrebno stroja popolnoma umazati — zabetonirati.

Ta zapis ni namenjen posplošenju, imamo izjeme na posameznih gradbiščih, kjer redno vzdržujejo in čistijo. Delavci iz različnih TOZD sodelujejo, ne delajo razlike, čigav je stroj ali naprave, ki se trenutno koristi na gradbišču. Taki dobri odnosi izvirajo že pri odgovornih vodij, ki vzgajajo delavce, da vedo ceniti družbeno oziroma naše premoženje.

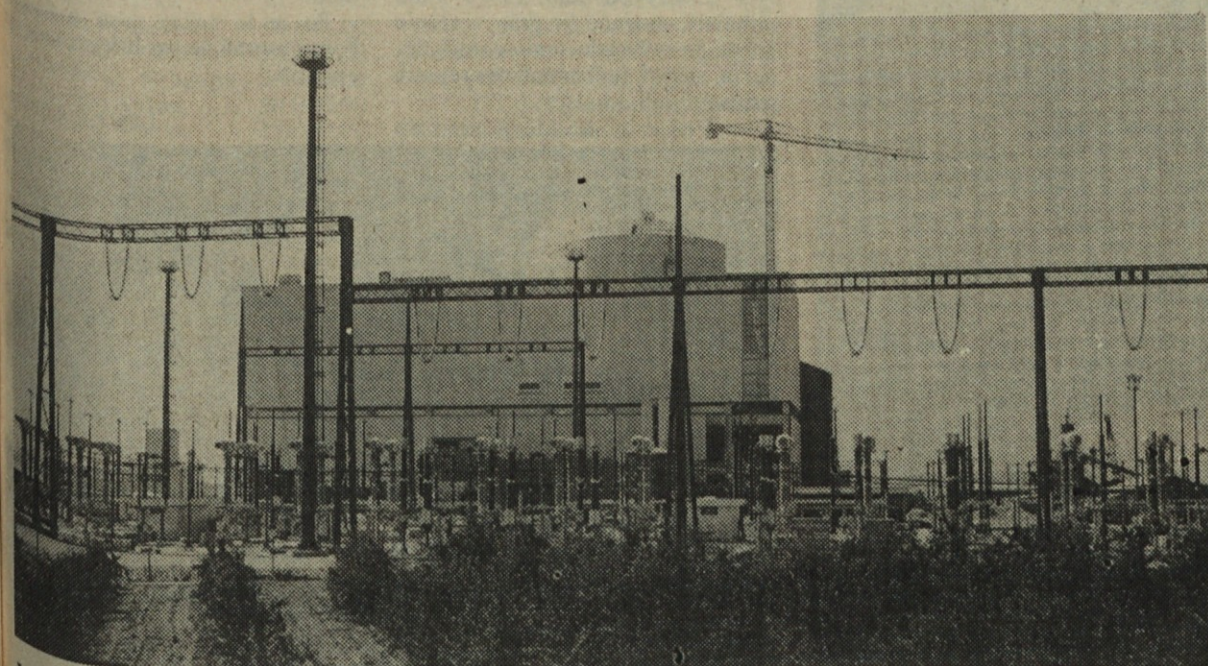
LUDVIK ŠNAJDER

Če naprava ni vzdrževana in pravilno uporabljena, so vedno posledice

Pogled na atomsko centralo daje že pravo podobo

Šele z montažo električnih naprav je videti, da bo iz Krškega po daljnovodih stekel tudi električni tok

ŠOFER TOZD SPO REŠIL 14-LETNEGA DEČKA SIGURNE SMRTI

Ob koncu meseca julija se je na železniškem prehodu v Vižmarjih zgodila huda nesreča. Med zapornicami, ki so bile že spuščene, se je znašel 14-letni deček. Ustavil se je na prehodu in opazoval v smeri proti Medvodam. Ravno iz nasprotne strani pa je pripeljal potniški vlak. Voznik vlaka je dečka videl stati ob tirih, misleč, da se bo umaknil, ko mu je dal znak s sireno. V tistem hipu pa je stopil med tiri in ga je seveda električni vlečni stroj podrl. Voznik vlaka ni mogel ustaviti in je dečka potiskal nekaj metrov pred seboj. Posledica tega je bila odrezana noga.

Slučajno je pred zapornicami čakal naš šofer Peter Alojz. Videl je celotni razvoj dogodkov in je takoj, ko se je vlak ustavil, skočil pod njega in potegnil ponesrečenega dečka izpod koles. S pasom od hlač mu je zaustavil krvavitev. Izmed mnogih radovednežev se je pojavil še eden, ki je pomagal tov. Petku ponesti otroka in odrezano nogo v avto, s katerim sta odhitela v bolnico.

Tako hitro ukrepanje tov. Petka je rešilo dečka sigurne smrti, ki bi nastopila zaradi izkrvavitve. Pri reševanju ni pomislil na sebe, ampak na mlado življenje, ki se ga ne da kupiti ali podariti. Le v takih tragičnih dogodkih se podari življenje s tem, da se človeka iztrga iz smrtnega objema, torej to ali podobno, kar je storil tov. Petek.

Za tako dejanje nagrad ali zahval ni, vse to je mnogo premalo. Največje plačilo pa je za vsakega rešitelja to, da ponesrečenec ostane živ in zdrav, kljub poškodbam, ki ga bo spremljala do smrti.

V imenu prizadetega in vseh nas, smo ponosni nate in tvoje človeško dejanje.

LUDVIK ŠNAJDER

Rešitelj mladega življenja Alojz Petek

KADROVANJE, MOTIVIRANJE, NAGRAJEVANJE

Strokovnih sodelavcev inženirjev, tehnikov, ekonomistov, pravnikov in drugih strokovnjakov primanjkuje na vseh toriščih našega dela. Dovolj pa je prijav za dela v tujini, kar pomeni, da smo sposobni prevzeti še večja in zahtevnejša dela. Trenutno je v delovnem razmerju 185 inženirjev 320 tehnikov in 203 delovodij iz česar sledi, da se struktura zaposlenih nenehno dviguje in spreminja v korist tistih, ki delajo pretežno intelektualno. Od teh pa je seveda v veliki meri odvisna dobra organizacija in dvig produktivnosti dela. Potrebe po novih kadrih so še vedno velike. Tako bi skupno po TOZD in v delovni skupnosti skupnih služb potrebovali še: 36 gradbenih inženirjev, 28 tehnikov, 10 delovodij, 3 strojne inženirje, 8 diplomiranih ekonomistov, 6 diplomiranih pravnikov ter več strokovnjakov ostalih strok.

Kadrovanje, ki je eno od najbolj učinkovitih elementov za ustvarjanje organizacije in realizacije poslovnih ciljev, je odvisno od motiviranja in nagrajevanja. (Dober, pa tudi slab glas) o neki delovni organizaciji se

hitro širi in vpliva na kadrovske politiko, zlasti pa igra pomembno vlogo pri vključevanju novih kadrov. Zato moramo v prvi vrsti aktivirati in vzpostaviti zadovoljstvo v lastnih vrstah, jih motivirati za delovanje v smeri uresničevanja načrtovane organizacije. Smo velika samoupravna celota in če bi vsak strokovnjak pridobil samo enega delavca (priatelja, sošolca, strokovnjaka) bi imeli kadrov dovolj in tako bi kadrovska politika res postala zadeva vseh zaposlenih. Pri vključevanju novih kadrov moramo upoštevati tudi dejstvo, da je večina maljših, kot starejših kadrov, ki se zaposlijo v Gradisu že visoko motiviranih in želijo svoje delo opravljati čim boljše in uspešneje. Zato je za vsakega novo sprejetega sodelavca pomembno, kako ga sprejememo in vpeljemo v novo delovno okolje, kako mu delo napravimo zanimivo, prikažemo možnost razvoja, napredovanja in ga stimulatивно nagrajujemo.

Ko danes razpravljamo o tej ali oni organizacijski obliki, je motivacija pomemben faktor dobrega in uspešnega dela in sestavni del dobre

organizacije. Čim večja je motiviranost zaposlenih tem preje se bomo približali določenemu cilju. Sestav razmerij med ljudmi in organizacijska struktura je tista sestavina organizacije, ki zagotavlja obstoj delovne organizacije in vsak posameznik dobiva v teh medsebojnih razmerjih določene naloge. Če to nalogo z veseljem opravlja, so tudi rezultati njegovega dela večji. Pogoji za to so dani z našim celotnim samoupravnim sistemom, zlasti pa nam to zagotavlja zakon o združenem delu z vsemi svojimi naprednimi cilji pa tudi hotenji nas samih.

Rezultati izvedene ankete na seminarju v Portorožu in v DSSS so tesno povezani z motivacijo zaposlenih, zato iz obširne analize objavljamo le nekaj pomembnih odgovorov in predlogov:

— Odnosi nadrejenih do podrejenih morajo postati boljši

— Posameznik je zadovoljen, če je uspešen. Zato pa je potreben korekten odnos, do dela, angažirano sodelovanje, dolgoročna usmeritev (ne stihijska) in strokovna izbira nalog (ločiti pomembno od manj pomembnega).

— Čimprej razmejiti delo po službah, da se ne bo dupliralo. Doseči večjo koordinacijo med službami in TOZD. Točno razmejiti dolžnosti in odgovornosti.

— Uvajanje AOP ne pomeni, da ni treba več delati, temveč vse bolj povezano in organizirano delo vseh.

— Zakaj pustimo dobre ljudi odhajati, mogoče in prav verjetno je, da ne odhajajo samo zaradi denarja, ampak tudi zaradi neurejenih medsebojnih odnosov.

— Vodje in direktorji premalo

skrbijo za to, kako njihovi podrejeni opravljajo zadane naloge, kakšne probleme imajo pri tem, skratka premalo je kontrole nad izvajanjem nalog.

— Še vedno je preveč avtokratov, ki mislijo da lahko prosto odločajo o vsem kar je skupnega.

— Dokler bodo v podjetju velike razlike v nagrajevanju toliko časa tudi ni pričakovati izboljšanja odnosov. In dokler bo delavcev OD odvisen samo od osnove, toliko časa bo storilnost v podjetju padala.

— Onemogočeno je sodelovanje pri odločitvah.

— Delegati nimajo kontakta z delavci.

— Več tolmačenja o sistemu nagrajevanja (novi metodologiji) in o odvisnosti nagrajevanja od učinka dela in doseganja poslovnih rezultatov.

— Poslovodni in vodstveni delavci bi morali svoje sodelavce bolj zainteresirati in mobilizirati za določene naloge in cilje ter sprostiti njihove delovne in ustvarjalne sposobnosti.

— Pospešiti kadrovanje z lastno motiviranostjo, delom in vzgledom.

— Zagotoviti posameznikom večjo samostojnost in iniciativo pri delovnih nalogah, nove ideje in novatorstvo pa nagrajevati.

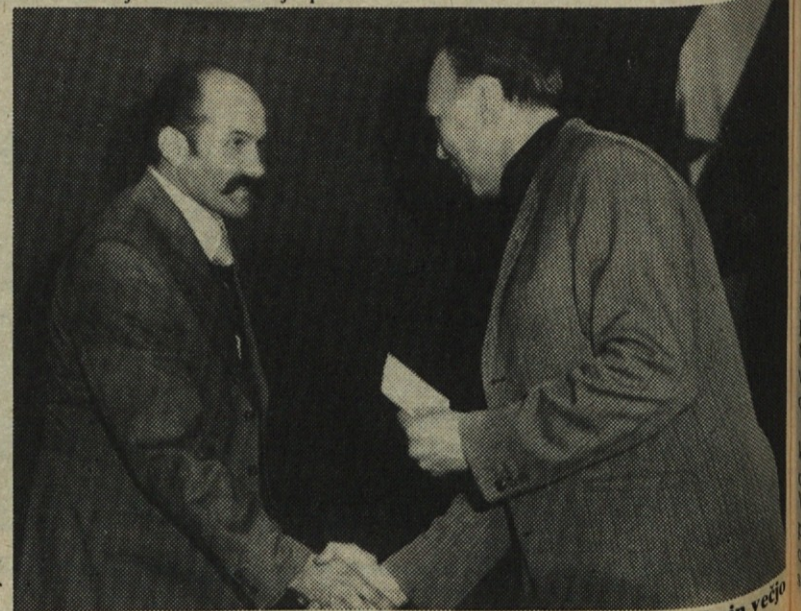
— Dati več poudarka raziskavi mnenj in počutij delavcev ter dati več poudarka delavcem, ki delajo z ljudmi in bolj vrednotiti njihovo delo.

To je le nekaj misli o katerih bomo morali še razmišljati in spregovoriti.

LOJZE CEPUS

Tudi Gradisove nagrade so eden izmed načinov za nagrajevanje dobrih delavcev.

Večkrat je javna pohvala in priznanje tudi stimulans za boljše delo in večjo angažiranost

TOZD KO Maribor

SKLEPI 6. REDNE SEJE DS TOZD KOVINSKI OBRATI MARIBOR:

1. Ker v zvezi z ločitvenim dodatkom za tov. Mađarič Dragutina, Humek Josipa in Mihoci Matija ni prišlo do sporazuma, naj o sporu odloči Sodišče združenega dela.

2. DS sklene, da se odobri povečanje kilometrin v službene namene za osebna vozila na 1300 km od 15. avgusta dalje, in sicer za:

— nabavo, nabavnemu referentu — stavbeno ključavničarstvo — obratovodji

— kleparska dejavnost — obratovodji

3. DS sklene, da se ponovno preveri razkontacija med PE stavbno ključavničarstvo in strojogradnjo, ki bo upoštevala kumulativno januar—junij. Izhajajoč iz principa dohodkovnih odnosov bibilo pravilno, da se pri razkontaciji dosežene realizacije pri asfaltnem programu upošteva kot izhodišče PC.

4. DS potrdi obravnavo polletnega obračuna po proizvodnih enotah, TOZD in primerjavo s planom.

5. DS sprejme zapisnik 3. in 4. redne seje komisije za standard in rekreacijo z dne 12. 7. in 15. 8. 1978.

a) Tov. Vranič Brankotu se odobri zamenjava stanovanja iz Goriške 15a, na Koroško c. 79, v izmeri 46,35 kv. m

b) Razdelitev sredstev članom kolektiva za individualno stanovanjsko gradnjo, in sicer:

1. Britvič Nežka	50.000,00
2. Kline Franc	50.000,00
3. Kovačič Ferdo	30.000,00
4. Mađarič Dragutin	50.000,00
5. Strelec Anton	50.000,00
6. Bedrač Stanko	25.000,00
7. Brglez Albin	30.000,00
8. Kosi Franc	50.000,00
9. Štefič Drago	50.000,00
10. Dečman Branko	25.000,00
Skupaj:	410.000,00

Na prednji znesek se zaprosi pri LB za 100 % udeležbo.

Ker tov. Mađarič in Štefič nimata 8 let delovne dobe, kakor predvideva samoupravni sporazum o obnovah in merilih o stanovanjski gradnji TOZD, sklene DS, da se za tem pravno službo Gradisa, če se v primeru lahko prišteje k točko doba, ki sta jo imela pri TOZD.

c) Komisija za standard in rekreacijo se ponovno sestane, da dodeli stanovanje v Goriški 15a (prej Vinkovič) prosilcu, ki je prvi na prioriteten listi. Stroške stanarine in obratovnih stroškov za prazno stanovanje nosi za ta čas TOZD.

6. Glede na ugotovitev, da gre v sklenitvijo samoupravnega sporazuma o načinu in pogojih izvajanja investicijskih del v tujini in pravilnika o delu arbitražne komisije le za prilagoditev obstoječega stanja z zakonskimi predpisi, predlagamo DS podjetja, da se sprejme omenjeni sporazum in pravilnik.

7. S predlogom skupščine Tehno-Impex se člani DS TOZD strinjajo, glede na to je bil sprejet sledeči sklep: 1. Pogodba o poslovnem združevanju v Poslovno združenje kovinsko-predelovalne in nekovinske industrije ter premogovnikov Ljubljana, ki so jo sklenile in podpisale članice 5. decembra 1972, dopolnjena z aneksom z dne 6. 5. 1975, prenehala veljati s 30. 6. 1978.

2. Dobiček, ustvarjen v poslovanju s članicami, v znesku 22.343.408,85 din, se po merilih iz 33. člena pogodbe razdeli med članice združenja.

3. S prenehanjem veljavnosti pogodba o poslovnem združevanju s članicami, v skladu z določili 29. člena pogodbe, vrne tudi ustanovni delež po din 1.000,00.

8. DS podjetja predlagamo, da se pristopi k Samoupravnemu sporazumu o združevanju v Euroturist. Na predložen osnutek sporazuma nimamo pripomb.

9. DS TOZD meni, da Samoupravni sporazum o razporejanju delavcev na delo in o nagrajevanju v DS za izgradnjo mostu preko reke TIGRIS AMARA II IRAK, je potrebno prilagoditi obstoječim zakonskim predpisom — skladno z zahtevo Republiškega sekretariata za delo SR Slovenije.

10. Glede solidarnosti ob elementarni nesreči v Pomurju DS TOZD predlaga zboru delovnih ljudi, da vsi člani kolektiva 2. septembra 1978 fizično delajo v korist prizadetim v tej nesreči; druge dni je obrat polno zaseden.

11. DS sprejme in potrdi predlog za imenovanje inventurnih komisij za izvedbo redne letne inventure za letošnje leto, in sicer:

Komisija za popis repromateriala in rezervnih delov:

1. Simolič Stanko, tehnolog, — predsednik

2. Gaberc Marjan, konstrukter — član

3. Raner Ferdo, delovodja — član

Komisija za popis osnovnih sredstev in obratnih sredstev:

1. Onič Slavko, obratovodja — predsednik

2. Fajfar Jože, vzdrž. del. strojev — član

3. Poharič Konrad, električar — član

Komisija za popis drobnega inventarja in orodja:

1. Kline Franc, delovodja — predsednik

2. Šauperl Pavel, lanser — član

3. Červek Imre, delovodja — član

Komisija za popis inventarja v teku in popis stanovanj:

1. Požar Ljuba, kadrovik — predsednik

2. Stropnik Valter, obratni tehnik — član

3. Černivec Ludvik, tehn. pom. dir. TOZD — član

Komisija za popis nedokončane proizv. in got. proizv.:

1. Nipič Franc, glavni kalkulant — predsednik

2. Merc Franc, obratovodja — član

3. Sever Ivan, obratovodja — član

Komisija za popis terjatev in obvezn., gotovine, bonov, čekov:

1. Dover Marija, sam. ref. za OD — predsednik

2. Britvič Nežka — likvidator — član

3. Rupert Rolanda — administrator — član

Komisije bodo pričele z delom po razporedu in navodilih, ki jih je posredovala skupna služba Gradisa — popisna komisija — v sestavi:

1. Remec Alojz, predsednik

2. Pečnik Vekoslav, član

3. Ciringer Ivan, član

12. DS sklene, da se pošlje konferenci OOS podatke oziroma odgovor glede porasta vrednosti del, realiziranih s privatniki.

TOZD GE Ljubljana

SKLEPI

IV. seje delavskega sveta GE Ljubljana z dne 18. 8. 1978

1. Sklepi zadnje seje so bili izvršeni.

2. Sprejme se na znanje poročilo o polletni bilanci GE Ljubljana in analiza poslovnega sklada, ki izkazuje per 30. 6. 1978 negativni saldo.

3. Sprejme se na znanje poročilo o izpolnjevanju letnega plana GE Ljubljana ter poročilo o napredovanju del na posameznih gradbiščih kakor tudi informacijo o angažiranosti gradbenih enot v GRADISU.

S tem v zvezi je bil prebran dopis delavskega sveta Industrijskega biroja o zamujanju pri gradnji poslovnega centra BS 101-2 za Bežigradom. Pooblasti se upravo GE Ljub-

ljana, da tolmači vodstvu Industrijskega biroja napredovanje del na tem gradbišču.

4. Sprejme se informacija o postavitvi provizoričnega delavskega naselja v Mestnem logu v sklopu izgradnje ljubljanskih obvoznic ter informacija o eventualni nadzidavi objekta »C« v sklopu poslovnega centra BS 101-2 za Bežigradom za dve etaži (ca. 700 kv. m) za potrebe uprave GE Ljubljana.

5. V komisijo za izvajanje Zakona o združenem delu se imenujejo:

za del. svet GE Ljubljana — predsednik — inž. Kepic Alojz

za osnov. org. sindikata — predsednik — Koler Martin

za osnov. org. ZK — sekretar — Novak Mirko

za delavsko kontrolo — predsednik

za komisijo za proizvodnjo in deležev dohodka — predsednik — inž. Kratner Jančez

6. Sprejme se na znanje informacija o predosnutku samoupravnega sporazuma o združitvi v Poslovno skupnost GAST.

Predlaga se namesto individualnega poslovnega organa — generalnega direktorja, kolegialni poslovni organ s predsednikom.

7. Nagrade jubilarantom je izplačevati sproti, kakor to predvideva tozadevni pravilnik, s tem da se ob prazniku 29. novembra vse jubilate povabi na zakusko, ki jo priredi delavski svet.

8. Sprejme se na znanje informacija o tem, da lahko člani kolektiva GE Ljubljana koristijo 10 dni letnega dopusta v počitniški garsonjeri v Luciji pri Portorožu.

O pogojih koriščenja garsonjere je obvestiti v skladu s tozadevnim sklepom komisije za standard in rekreacijo delavcev na gradbiščih, obratih in na upravi.

9. Sprejme se na znanje informacija o usklajevanju nadurnega dela s tozadevnimi zakonskimi predpisi (največ 12 ur tedensko). Ugotovi se, da zakonski predpisi ne dopuščajo nobenih izjem, zaradi česar je potrebno upoštevat zakonske predpise tako pri fizičnih delavcih kot pri tehničnem kadru in delovodjih.

V zvezi z evidentiranjem nadurnega dela (podaljšano delo, dopolnilno delo) bo uprava izdala podrobna navodila.

10. Sprejme se novi poslovnik za strojno prometni obrat (SPO) in za podpisnika določi direktorja GE Ljubljana.

11. Osnovni organizaciji sindikata se odobri iz sklada skupne porabe nadaljnje koriščenje do višine di n50.000.

12. Prošnja Kamarič Kasima za dodelitev posojila se odstopi v rešitev komisiji za standard in rekreacijo.

13. Prošnja Drsalno-kotalkarskega kluba »Olimpija« za dodelitev denarne pomoči se zavrne.

KADROVANJE, MOTIVIRANJE, NAGRAJEVANJE

Strokovnih sodelavcev inženirjev, tehnikov, ekonomistov, pravnikov in drugih strokovnjakov primanjkuje na vseh toriščih našega dela. Dovolj pa je prijav za dela v tujini, kar pomeni, da smo sposobni prevzeti še večja in zahtevnejša dela. Trenutno je v delovnem razmerju 185 inženirjev 320 tehnikov in 203 delovodij iz česar sledi, da se struktura zaposlenih nenehno dviguje in spreminja v korist tistih, ki delajo pretežno intelektualno. Od teh pa je seveda v veliki meri odvisna dobra organizacija in dvig produktivnosti dela. Potrebe po novih kadrih so še vedno velike. Tako bi skupno po TOZD in v delovni skupnosti skupnih služb potrebovali še: 36 gradbenih inženirjev, 28 tehnikov, 10 delovodij, 3 strojne inženirje, 8 diplomiranih ekonomistov, 6 diplomiranih pravnikov ter več strokovnjakov ostalih strok.

Kadrovanje, ki je eno od najbolj učinkovitih elementov za ustvarjanje organizacije in realizacije poslovnih ciljev, je odvisno od motiviranja in nagrajevanja. (Dober, pa tudi slab glas) o neki delovni organizaciji se

hitro širi in vpliva na kadrovske politiko, zlasti pa igra pomembno vlogo pri vključevanju novih kadrov. Zato moramo v prvi vrsti aktivirati in vzpostaviti zadovoljstvo v lastnih vrstah, jih motivirati za delovanje v smeri uresničevanja načrtovane organizacije. SMO velika samoupravna celota in če bi vsak strokovnjak pridobil samo enega delavca (priatelja, sošolca, strokovnjaka) bi imeli kadrov dovolj in tako bi kadrovska politika res postala zadeva vseh zaposlenih. Pri vključevanju novih kadrov moramo upoštevati tudi dejstvo, da je večina maljših, kot starejših kadrov, ki se zaposlijo v Gradisu že visoko motiviranih in želijo svoje delo opravljati čim boljše in uspešneje. Zato je za vsakega novo sprejetega sodelavca pomembno, kako ga sprejmemo in vpeljemo v novo delovno okolje, kako mu delo napravimo zanimivo, prikažemo možnost razvoja, napredovanja in ga stimulatивно nagrajujemo.

Ko danes razpravljamo o tej ali oni organizacijski obliki, je motivacija pomemben faktor dobrega in uspešnega dela in sestavni del dobre

organizacije. Čim večja je motiviranost zaposlenih tem preje se bomo približali določenemu cilju. Sestav razmerij med ljudmi in organizacijska struktura je tista sestavina organizacije, ki zagotavlja obstoj delovne organizacije in vsak posameznik dobiva v teh medsebojnih razmerjih določene naloge. Če to nalogo z veseljem opravlja, so tudi rezultati njegovega dela večji. Pogoji za to so dani z našim celotnim samoupravnim sistemom, zlasti pa nam to zagotavlja zakon o združenem delu z vsemi svojimi naprednimi cilji pa tudi hotenji nas samih.

Rezultati izvedene ankete na seminarju v Portorožu in v DSSS so tesno povezani z motivacijo zaposlenih, zato iz obširne analize objavljamo le nekaj pomembnih odgovorov in predlogov:

— Odnosi nadrejenih do podrejenih morajo postati boljši

— Posameznik je zadovoljen, če je uspešen. Zato pa je potreben korekten odnos, do dela, angažirano sodelovanje, dolgoročna usmeritev (ne stihijska) in strokovna izbira nalog (ločiti pomembno od manj pomembnega).

— Čimprej razmejiti delo po službah, da se ne bo dupliralo. Doseči večjo koordinacijo med službami in TOZD. Točno razmejiti dolžnosti in odgovornosti.

— Uvajanje AOP ne pomeni, da ni treba več delati, temveč vse bolj povezano in organizirano delo vseh.

— Zakaj pustimo dobre ljudi odhajati, mogoče in prav verjetno je, da ne odhajajo samo zaradi denarja, ampak tudi zaradi neurejenih medsebojnih odnosov.

— Vodje in direktorji premalo

skrbijo za to, kako njihovi podrejeni opravljajo zadane naloge, kakšne probleme imajo pri tem, skratka premalo je kontrole nad izvajanjem nalog.

— Še vedno je preveč avtokratov, ki mislijo da lahko prosto odločajo o vsem kar je skupnega.

— Dokler bodo v podjetju velike razlike v nagrajevanju toliko časa tudi ni pričakovati izboljšanja odnosov. In dokler bo delavcev OD odvisen samo od osnove, toliko časa bo storilnost v podjetju padala.

— Onemogočeno je sodelovanje pri odločitvah.

— Delegati nimajo kontakta z delavci.

— Več tolmačenja o sistemu nagrajevanja (novi metodologiji) in o odvisnosti nagrajevanja od učinka dela in doseganja poslovnih rezultatov.

— Poslovodni in vodstveni delavci bi morali svoje sodelavce bolj zainteresirati in mobilizirati za določene naloge in cilje ter sprostiti njihove delovne in ustvarjalne sposobnosti.

— Pospešiti kadrovanje z lastno motiviranostjo, delom in vzgledom.

— Zagotoviti posameznikom večjo samostojnost in iniciativo pri delovnih nalogah, nove ideje in novatorstvo pa nagrajevati.

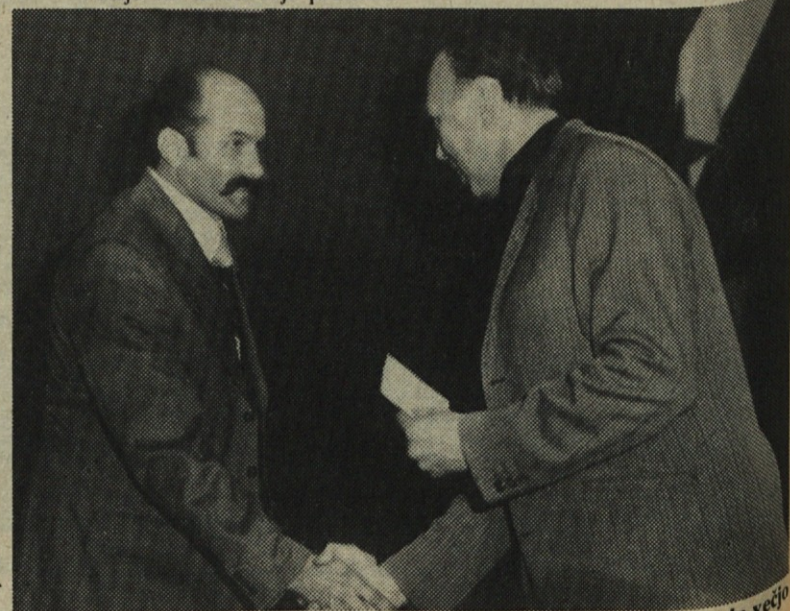
— Dati več poudarka raziskavi mnenj in počutij delavcev ter dati več poudarka delavcem, ki delajo z ljudmi in bolj vrednotiti njihovo delo.

To je le nekaj misli o katerih bomo morali še razmišljati in spregovoriti.

LOJZE CEPUR

Tudi Gradisove nagrade so eden izmed načinov za nagrajevanje dobrih delavcev.

Večkrat je javna pohvala in priznanje tudi stimulanjski faktor za boljše delo in večjo angažiranost.

Sklepi samoupravnih organov O sklepi samoupravnih organov O sklepi samoupravnih

TOZD KO Maribor

SKLEPI 6. REDNE SEJE DS TOZD KOVINSKI OBRATI MARIBOR:

1. Ker v zvezi z ločitvenim dodatkom za tov. Mađarič Dragutina, Humek Josipa in Mihoci Matija ni prišlo do sporazuma, naj o sporu odloči Sodišče združenega dela.

2. DS sklene, da se odobri povečanje kilometrin v službene namene za osebna vozila na 1300 km od 15. avgusta dalje, in sicer za:

— nabavo, nabavnemu referentu — stavbeno ključavničarstvo — obratovodji — kleparska dejavnost — obratovodji

3. DS sklene, da se ponovno preveri razkонтacija med PE stavbno ključavničarstvo in strojogradnjo, ki bo upoštevala kumulativno januar—junij. Izhajajoč iz principa dohodkovnih odnosov bibilo pravilno, da se pri razkонтaciji dosežene realizacije pri asfaltnem programu upošteva kot izhodišče PC.

4. DS potrди obravnavo polletnega obračuna po proizvodnih enotah, TOZD in primerjavo s planom.

5. DS sprejme zapisnik 3. in 4. redne seje komisije za standard in rekreacijo z dne 12. 7. in 15. 8. 1978.

a) Tov. Vranič Brankotu se odobri zamenjava stanovanja iz Goriške 15a, na Koroško c. 79, v izmeri 46,35 kv. m

b) Razdelitev sredstev članom kolektiva za individualno stanovanjsko gradnjo, in sicer:

1. Britvič Nežka	50.000,00
2. Kline Franc	50.000,00
3. Kovačič Ferdo	30.000,00
4. Mađarič Dragutin	50.000,00
5. Strelec Anton	50.000,00
6. Bedrač Stanko	25.000,00
7. Brglez Albin	30.000,00
8. Kosi Franc	50.000,00
9. Štefič Drago	50.000,00
10. Dečman Branko	25.000,00
Skupaj:	410.000,00

Na prednji znesek se zaprosi pri LB za 100 % udeležbo.

Ker tov. Mađarič in Štefič nimata 8 let delovne dobe, kakor predvideva samoupravni sporazum o osnovah in merilih o stanovanjski gradnji TOZD, sklene DS, da se zaprosi pravno službo Gradisa, če se v tem primeru lahko prišteje za točno doba, ki sta jo imela pri TOZD.

c) Komisija za standard in rekreacijo se ponovno sestane, da dodeli stanovanje v Goriški 15a (prej Vinkovič) prosilcu, ki je prvi na prioritetni listi. Stroške stanarine in obratovnih stroškov za prazno stanovanje nosi za ta čas TOZD.

6. Glede na ugotovitev, da gre v sklenitvijo samoupravnega sporazuma o načinu in pogojih izvajanja investicijskih del v tujini in pravilnika o delu arbitražne komisije le za prilagoditev obstoječega stanja z zakonskimi predpisi, predlagamo DS podjetja, da se sprejme omenjeni sporazum in pravilnik.

7. S predlogom skupščine Tehno-Impex se člani DS TOZD strinjajo, glede na to je bil sprejet sledeči sklep: 1. Pogodba o poslovnem združevanju v Poslovno združenje kovinsko-predelovalne in nekovinske industrije ter premogovnikov Ljubljana, ki so jo sklenile in podpisale članice 5. decembra 1972, dopolnjena z aneksom z dne 6. 5. 1975, prenehala veljati s 30. 6. 1978.

2. Dobiček, ustvarjen v poslovanju s članicami, v znesku 22.343.408,85 din, se po merilih iz 33. člena pogodbe razdeli med članice združenja.

3. S prenehanjem veljavnosti pogodba o poslovnem združevanju s članicam, v skladu z določili 29. člena pogodbe, vrne tudi ustanovni delež po din 1.000,00.

8. DS podjetja predlagamo, da se pristopi k Samoupravnemu sporazumu o združevanju v Euroturist. Na predložen osnutek sporazuma nimamo pripomb.

9. DS TOZD meni, da Samoupravni sporazum o razporejanju delavcev na delo in o nagrajevanju v DS za izgradnjo mostu preko reke TIGRIS AMARA II IRAK, je potrebno prilagoditi obstoječim zakonskim predpisom — skladno z zahtevo Republiškega sekretariata za delo SR Slovenije.

10. Glede solidarnosti ob elementarni nesreči v Pomurju DS TOZD predlaga zboru delovnih ljudi, da vsi člani kolektiva 2. septembra 1978 fizično delajo v korist prizadetih v tej nesreči; druge dni je obrat polno zaseden.

11. DS sprejme in potrди predlog za imenovanje inventurnih komisij za izvedbo redne letne inventure za letošnje leto, in sicer:

Komisija za popis repromateriala in rezervnih delov:

1. Simolič Stanko, tehnolog, — predsednik

2. Gaberc Marjan, konstrukter — član

3. Raner Ferdo, delovodja — član

Komisija za popis osnovnih sredstev in obratnih sredstev:

1. Onič Slavko, obratovodja — predsednik

2. Fajfar Jože, vzdrž. del. strojev — član

3. Poharič Konrad, električar — član

Komisija za popis drobnega inventarja in orodja:

1. Kline Franc, delovodja — predsednik

2. Šauperl Pavel, lanser — član
3. Červek Imre, delovodja — član

Komisija za popis inventarja v teku in popis stanovanj:

1. Požar Ljuba, kadrovik — predsednik

2. Stropnik Valter, obratni tehnik — član

3. Černivec Ludvik, tehn. pom. dir. TOZD — član

Komisija za popis nedokončane proizv. in got. proizv.:

1. Nipič Franc, glavni kalkulnt — predsednik

2. Merc Franc, obratovodja — član

3. Sever Ivan, obratovodja — član

Komisija za popis terjatev in obvezn., gotovine, bonov, čekov:

1. Dover Marija, sam. ref. za OD — predsednik

2. Britvič Nežka — likvidator — član

3. Rupert Rolanda — administrator — član

Komisije bodo pričele z delom po razporedu in navodilih, ki jih je posredovala skupna služba Gradisa — popisna komisija — v sestavi:

1. Remec Alojz, predsednik

2. Pečnik Vekoslav, član

3. Ciringer Ivan, član

12. DS sklene, da se pošlje konferenci OOS podatke oziroma odgovor glede porasta vrednosti del, realiziranih s privatniki.

ljana, da tolmači vodstvu Industrijskega biroja napredovanje del na tem gradbišču.

4. Sprejme se informacija o postavitvi provizoričnega delavskega naselja v Mestnem logu v sklopu izgradnje ljubljanskih obvoznic ter informacija o eventualni nadzidavi objekta »C« v sklopu poslovnega centra BS 101-2 za Bežigradom za dve etaži (ca. 700 kv. m) za potrebe uprave GE Ljubljana.

5. V komisijo za izvajanje Zakona o združenem delu se imenujejo:

za del. svet GE Ljubljana — predsednik — inž. Kepic Alojz

za osnov. org. sindikata — predsednik — Koler Martin

za osnov. org. ZK — sekretar — Novak Mirko

za delavsko kontrolo — predsednik

za komisijo za proizvodnjo in delitev dohodka — predsednik — inž. Kratner Janž

6. Sprejme se na znanje informacija o predosnutku samoupravnega sporazuma o združitvi v Poslovno skupnost GAST.

Predlaga se namesto individualnega poslovnega organa — generalnega direktorja, kolegialni poslovodni organ s predsednikom.

7. Nagrade jubilentom je izplačevati sproti, kakor to predvideva tozadevni pravilnik, s tem da se ob prazniku 29. novembra vse jubilate povabi na zakusko, ki jo priredi delavski svet.

8. Sprejme se na znanje informacija o tem, da lahko člani kolektiva GE Ljubljana koristijo 10 dni letnega dopusta v počitniški garsonjeri v Luciji pri Portorožu.

O pogojih koriščenja garsonjere je obvestiti v skladu s tozadevnim sklepom komisije za standard in rekreacijo delavcev na gradbiščih, obratih in na upravi.

9. Sprejme se na znanje informacija o usklajevanju nadurnega dela s tozadevnimi zakonskimi predpisi (največ 12 ur tedensko). Ugotovi se, da zakonski predpisi ne dopuščajo nobenih izjem, zaradi česar je potrebno upoštevati zakonske predpise tako pri fizičnih delavcih kot pri tehničnem kadru in delovodjih.

V zvezi z evidentiranjem nadurnega dela (podaljšano delo, dopolnilno delo) bo uprava izdala podrobna navodila.

10. Sprejme se novi poslovnik za strojno prometni obrat (SPO) in za podpisnika določi direktorja GE Ljubljana.

11. Osnovni organizaciji sindikata se odobri iz sklada skupne porabe nadaljnje koriščenje do višine di n50.000.

12. Prošnja Kamarič Kasima za dodelitev posojila se odstopi v rešitev komisiji za standard in rekreacijo.

13. Prošnja Drsalno-kotalkarskega kluba »Olimpija« za dodelitev denarne pomoči se zavrne.

TOZD GE Ljubljana

SKLEPI

IV. seje delavskega sveta GE Ljubljana z dne 18. 8. 1978

1. Sklepi zadnje seje so bili izvršeni.

2. Sprejme se na znanje poročilo o polletni bilanci GE Ljubljana in analiza poslovnega sklada, ki izkazuje per 30. 6. 1978 negativni saldo.

3. Sprejme se na znanje poročilo o izpolnjevanju letnega plana GE Ljubljana ter poročilo o napredovanju del na posameznih gradbiščih kakor tudi informacijo o angažiranosti gradbenih enot v GRADISU.

S tem v zvezi je bil prebran dopis delavskega sveta Industrijskega biroja o zamujanju pri gradnji poslovnega centra BS 101-2 za Bežigradom. Pooblasti se upravo GE Ljub-

TOZD LIO Škofja Loka

SKLEPI

VII. redne seje delavskega sveta TOZD LIO, ki je bila dne 31. 7. 1978 ob 7.30 v sejni sobi obrata.

Točka 1)

V zvezi s podeljevanjem jubilejnih nagrad se tov. Aleš Nado zadolži, da preveri, iz katerih sredstev bodo kriale te nagrade ostale TOZD in ob sprejemanju periodičnega

Celotni prihodek	88.310.512,67 din
Porabljena sredstva	59.543.881,03 din
Dohodek	28.766.631,64 din
Razporeditev dohodka po namenu	9.395.756,50 din
Čisti dohodek, ki se deli:	19.370.875,14 din
— del za OD	12.062.913,55 din
— del za stanov. gradnjo	745.548,90 din
— del za poslovni sklad	5.277.572,29 din
— del za posojilo sklada federacije	565.674,60 din
— del za rezervni sklad	719.165,80 din

Točka 4)

Delavski svet sprejme vse predlagane sklepe, ki so bili podani na zboru delavcev 31. 7. 1978.

Točka 5)

Pri stanovanjski komunalni banki v Ljubljani se vežejo sredstva stanovanjskega prispevka v višini 400.000,00 din za dobo 25 let.

Točka 6)

Za izvajanje stalnega nadzorstva onesnaževanja zraka je odgovoren delavec, ki je zadolžen za varstvo pri delu. Tov. Cegnarja se zadolži, da v zvezi z izvedbo meritev in izdelave predlogov za izboljšanje tovrstnih predlogov za izboljšanje tovrstnih naprav povabi k sodelovanju sanitarnega inšpektorja.

Točka 7)

Potrdi se predlog samoupravnega sporazuma o zaposlovanju gozdnih delavcev za določen čas v zimskem obdobju v področni lesni industriji — podpisnicah tega sporazuma.

Točka 8)

Sprejme se sklep, da ostaneta zaradi vsebinske sorodnosti istočasno v obravnavi:

a) delovni osnutek SS o trajnem poslovnem sodelovanju in urejanju osnov in meril za oblikovanje dohodkovnih odnosov (v razpravo ga posreduje SOZD GLG)

b) delovni osnutek SS o trajnem poslovnem sodelovanju in urejanju medsebojnih razmerij pri ustvarjanju skupnega prihodka med temeljnimi organizacijami GG Kranj in Lesno industrijo (v razpravo ga posreduje GG Kranj).

Točka 9)

Potrdi se delovni osnutek SS o

obračuna za III. trimesečje predlaga način razdelitve teh sredstev.

Točka 2)

VII. sklep VI. redne seje DS z dne 23. 6. 1978 v TOZD LIO Škofja Loka se dopolni:

— Ker vrednostnih bonov za prehana po 13,00 din ni, se vrednosti pri izračunu mesečno povišujejo navzgor tako, da se delavcem lahko izplačajo boni. Sklep velja od 23. 6. 1978 dalje.

Točka 3)

Sprejme se periodični obračun za I. polletje 1978 s predlagano delitvijo dohodka in čistega dohodka.

združevanju v Euroturist — Poslovna skupnost za izgradnjo objektov za tržišče, ki ga je posredovala v obravnavo Splošna služba GIP Gradis Ljubljana.

Točka 10)

Datum za izvedbo referenduma v zvezi s sprejemom sprememb in dopolnitev SS o združitvi v SOZD GLG, SS o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med DSSS GLG in članicami ter III. poglavja SS o temeljnih plana srednjeročnega razvoja bo določen na eni izmed naslednjih sej DS TOZD.

Točka 11)

Sprejet je bil sklep, da se potrdi dopolnjen predlog organizacije udeležbe na sejmih in razstavah doma in v tujini.

Točka 12)

Tov. Tehovnik se zadolži, da izdelava analizo vaje civilne zaščite v naši TOZD in o tem poroča na naslednji seji DS. Za realizacijo tega sklepa je zadolžena tov. Kejžarjeva.

Točka 13)

DS je sprejel sklep, da znaša od 1. 8. 1978 odškodnina za prevoženi kilometer z lastnim avtomobilom v službene namene 2,20 din glede na povišano ceno litra super bencina od 7,00 na 7,30 din.

Točka 14)

Sprejet je bil sklep, da se opravila na delokrogu vodenja zahtevnih skladišnih opravil in vodenje gospodarsko-finančnega oddelka ponovno preverijo in ocenijo do prihodnjega referenduma. Pri reševanju te problematike bo sodeloval tudi tov. direktor.

Točka 15)

Potrdi se objava reklamnega oglasa v glasilu Zveze združenj borcev NOV in zveze rezervnih vojaških starešin Slovenije TV-15 v znesku 2000 din. Sredstva se krijejo iz materialnih stroškov.

Točka 16)

Potrdi se komercialni oglas v znesku 2.500 din ob dnevu oglarjev na Starem vrhu, katerega pokrovitelj je SOZD GLG.

Sredstva se tudi letos krijejo iz materialnih stroškov.

Točka 17)

Prošnja odbora SZDL, Gasilskega društva in krajevnega odbora Gosteče v zvezi z denarno pomočjo pri napeljavi telefonske linije se odloži za toliko časa, da bodo omenjene organizacije posredovale konkretnije predloge.

Točka 18)

Zavrne se prošnja Gasilskega društva Dobračeva, ki prosi za denarno pomoč pri organizaciji tombole.

Točka 19)

Sprejet je sklep, da se vloga Ribi-

ške družine Visoko v zvezi z denarno pomočjo pri izvedbi tombole zavrne.

Točka 20)

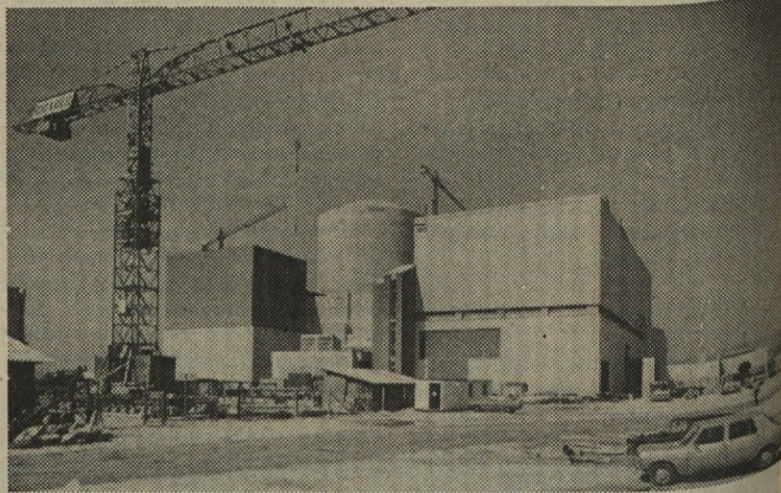
V zvezi z zasedbo delokroga organiziranje in vodenje vzdrževanja je bil sprejet sklep, da je potrebno s tov. Španičem doseči soglasje za umaknitev odpovedi, potem pa bi omenjeni tovariš prevzel poleg organiziranja in vodenja vzdrževanja tudi nadzor nad varstvenimi ukrepi pri delu s tem, da se mu pri opravljanju delovnih nalog nudi ustrezna kadrovska pomoč.

Točka 21)

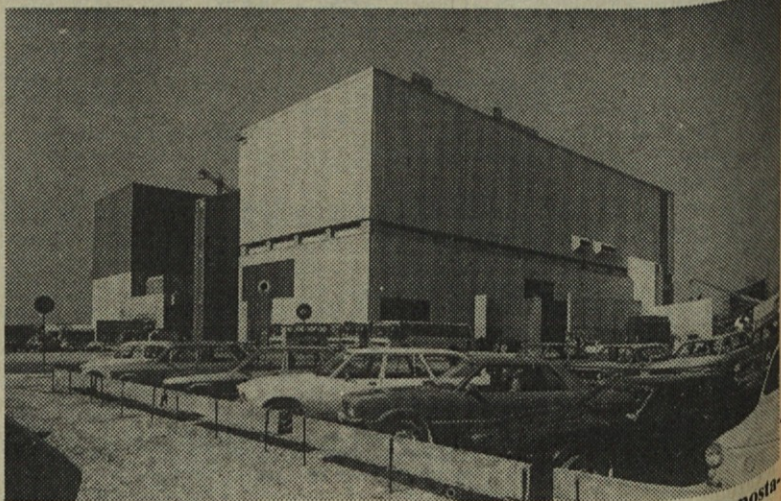
Sprejet je sklep, da komisija v sestavi Aleš Nada, Cegnar Franc, Rehberger Franc, Tehovnik Franc, preučiti in izdelava analizo stanja v mizarstvu delavnic v I. polletju 1978 in o tem predloži pismeno poročilo v obravnavo na naslednji seji DS.

Točka 22)

Tov. Kumra se zadolži, da izdelava pregled nesreč in odsotnosti z dela v zvezi z bolezninami, po potrebi pa vrši kontrolo delavcev, ki so v staležu.

Žerjavi se počasi umikajo z gradbišča JE

Ali smo res tako skromni, da na objekt, ki smo ga zgradili ne moremo postaviti tudi svoje reklamne table poleg ostalih dveh izvajalcev

KOZERIJA

(Ponatis po 10 letih ali — zgodovina se ponavlja)

Te dni me čaka silno nevhvaležna naloga. Kot predstavnik svojega kolektiva se moram udeležiti seje glavnega kritizerskega odbora pri Združenju neobjektivnih tendencionistov. Poleg vabila sem dobil tudi gradivo, ki je slučajno sicer prišlo še pravočasno, vendar ga nisem utegnil preučiti. Dnevni red je res zahteven, toda za branje (ne preučevanje) gradiva bi moral imeti najmanj visoko šolo iz »tujkoslovja«.

Seveda se zategadelj nisem moral pogovoriti s predstavniki svojega kolektiva, kako in kaj naj povem na seji. Obračam se na vas, dragi bralci, da mi pomagate iz zagate. Žal bom moral uporabiti nekaj bolj učenih besed — pač v stilu neobjektivnih tendencionistov.

Glavna točka dnevnega reda je — pragmatitis. Kaj je to, boste vprašali?

Že sestava besede pove veliko. Gre za prag, mat in itis, podobno kot pri besedah avto, rit in teta.

Naj pojasnim besedo, začeniš z zadnjim delom. Itis je obrazilo, ki pomeni v medicini vnetje, prehlad — skratka bolezen. Recimo, pleur — itis. To niso pleve v r..., ampak je to vnetja pleura, to je vnetja poprsnice. Pri nas pa je vnet prag-mat. Nič ne pomaga, pojasniti moramo tudi to.

Kaj pomeni prag? Da ne bi odkrili Amerike, pogledjmo, kaj so o pragu menili naši predniki in to tudi zapisali v rekih:

Če vlečeš očeta do praga, te bodo otroci čez prag (reelekcija). Hišni prag, najvišja planina (lokalizem). Imaš na pragu dosti svojega smetja (notranje rezerve). Na domačem pragu se petelin lahko repenci (velja za vse prilike). Prisijalo bo sonce tudi na naš prag (tolažba).

Naše očete potiskati čez prag, odpraviti prag in tako naprej — to ne gre! Mi smo takemu početju dali mat. Kako tudi ne; iz hvaležnosti do vsega dobrega, kar so naredili očetje za nas, moramo mi, sinovi, zdaj skrbeti za njihovo blaginjo. Upam si tudi povedati, da ravnamo tako tudi zato, da nas ne bi doletela usoda, ki

je ni težko razbrati iz rekla naših prednikov.

Vidite, in zdaj so se izbrali neobjektivni tendencionisti in rekli, da tako naše gledanje in početje ni zdravo. Zato so si izmislili bolezen pragmatitis.

Vsakomur se upam povedati, da je naš kolektiv zdrav kot fant od fare. Če ga pa neobjektivni tendencionisti ne marajo, pa menda res ni narobe. Naš kolektiv živi in dela v zdravi, od turizma kipeči šentflorjanski dolini in zatorej res ni prehlajen, če pa včasih malo kihne, pa lahko iz tega napravijo bolezen res samo neobjektivni tendencionisti.

To, kar sem vam zdaj povedal, je vse res. Tako sem do nedavnega mislil tudi jaz. Toda zadnje dni so me zmedle nezaslišane besede. Te so neuradno med kolektivom že precej stare, toda še nikoli izrečene uradno, pomislite, izrečene celo od najboljših odgovornih ljudi.

Baje bo treba pomladiti še nekaj vodstvenega kadra. Ko sem včeraj vprašal znanca, če naj tudi jaz tako mislim, mi je rekel, da se najbrž ne zavedam pomena teh besed in da sem norec, če jih bom osvojil in celo širil.

Potem vso noč nisem spal. Zjutraj pa sem le našel rešitev: če sem norec, se tudi zavedati ne morem. Ampak zdaj še nisem norec.

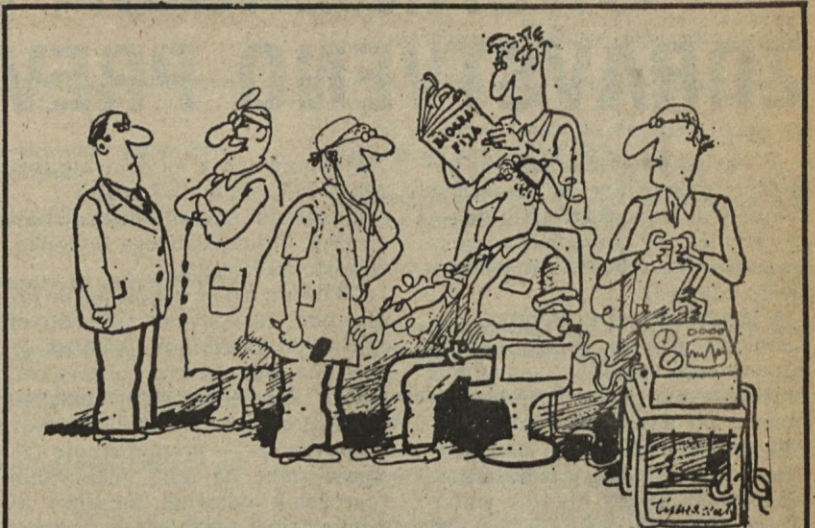
Zdaj ste najbrž spoznali del težav, ki jih ima vsak, ki mora kjerkoli zaštopati svoj kolektiv. Ali naj se opravičim in ne grem na sejo? Kaj naj naredim? Ali lahko nastopim v splošnem imenu, v splošnem interesu tako, da se ne bom odločil niti za niti proti — saj veste, takole po diplomatsko?

Prosim vas, poskušajte do prihodnje seje zvedeti čim več novega o pragmatitisu nasploh. Zlasti prosim vse tiste z dolgoletno prakso, izkušnjami in rutino, da mi pomagajo iz zagate s čim **koristnim**.

Pripis: naš kolektiv šteje samo nekaj članov. Imenujemo se pa Neformalna Trojka, Peterka oziroma tako nekaj sličnega.

OPORTUNIST

OGLEDALO: KRITIZERSTVO IZKLUČENO

Njegova biografija je v redu, detektor je zabeležil dobronamernost, psihično in čustveno je stabilen... Lahko mu damo potrdilo, da je sposoben konstruktivno kritizirati!

»POLITIKA«

Ko udara najjače

Znam jednog istinskog šampiona snaga mu iz svakog damara vrca. Samo, nemojmo biti u zabludi najjače udaraju oni-bez srca.

MISLI O GRADNJI

Opeke nema dovoljno jer mnogi snjom — »zidaju cene«.

Neke gradjevine nisu ogradjene. Odgovorne bi zbog toga trebalo — ograditi!

Ako vas nadzornik zatekne, da spavate nemojte reći, da ste sanjali o poslu. Neće vam verovati. Recite da ste ga sanjali na višem položaju.

Nemamo dovoljno gradjeviniskog materijala, jer se mnogi gadžaju — »drvijem i kamenjem«.

Nije bio sebičan. Uvek je drugima davao — svoj posao.

Nije čudno, što je nestašica cementa. Mnogi su se na položajima — zacementirali.

Kрупnije poslove je ostavljao крупnijim kolegama.

Negde je zaštita na radu na visini. Svi imaju — overene zdravstvene knjižice!!!

Problem

U preduzeću naš reizborni problem još nije zreo da se skine u sekundarne sirovine.

Al' ako zbog toga bude prašine i trača ne tražite od mene da igram ulogu-usisivača.

REKLAMA

Nekega našega uslužbenca so odlično uporabili v reklamne namene.

Naslukan je na svojem delovnem mestu in to sliko so pritrčili na škatlico, v kateri so — uspalvalni praški.

ZAHVALA

Za iskreno sočustvovanje, poklonjeno cvetje in številno spramstvo na zadnji poti mojega dragega očeta LUKAČ Alojza iz SAVE pri Litiji se vsem iskreno zahvaljujem

LUKAČ Božo
GRADIS Jesenice

ZIDAR

- To vam je kolega, verujte na reč najjeftiniji zidar.
- Koliko traži za dan?
- Koliko date.
- Ne postavlja pitanja ni za nabavku cementa?
- Nikako.
- Ne plaća skupo radnu snagu?
- Taman posla, uopšte ne plaća!
- Završava radove na vreme?
- I pre rokova!
- Zaista mi nije jasno kako to uspeva?
- Jednostavno. On zida — kule u vazduhu!

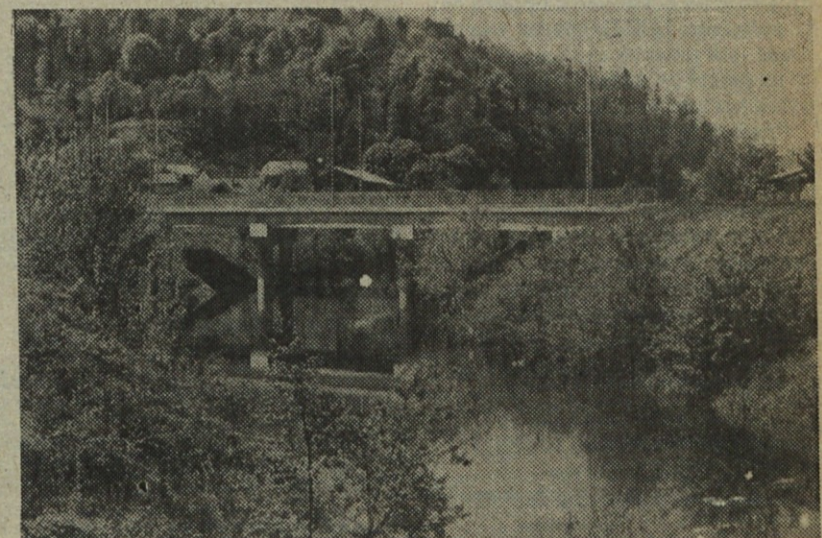
DUŠAN STARČEVIĆ

Staza

Na našoj proizvodnoj stazi da se više okrenemo bazi. Ali ne samo pogledu u te naše planove nego i malo više dlanove, i dlanove.

Dohoci

U raspodeli ličnih dohodaka čuje se nov ton da se s kovertom ide pravo — u plafon. Ipak, i sa te najviše tačke često se, kasnije, ide dole, naglavčke.

ORGANIZACIJA PROGRAMIRANIH ZDRAVSTVENO PREVENTIVNIH ODMOROV

V okviru programa dela na področju organizirane in usmerjene rekreativne dejavnosti naših delavcev je v letu 1978 predvidena poizkusna uvedba zdravstveno preventivnih odmorov.

V letošnjem letu so vsi predlagani kandidati izbrani le na podlagi zdravstvenih napotil, z namenom preprečevanja pogostih povrnitev bolezni po navideznem ozdravljenju, oziroma izboljšanja stanja posameznikov. Predlog je izdelala naša zdravstvena služba obratne ambulante:

Letos praznujemo 200 letnico prvega vzpona na Triglav in lahko se pohvalimo, da je v tem času nanj stopil tudi marsikateri gradisovec

Omenjeni izbor (seznam predlaganih kandidatov) pa vključuje le delavce TOZD OGP in KO Ljubljana, ker za tovrstno aktivnost še niso bila izdelana merila za izbor, poleg tega pa za tovrstno aktivnost še niso vnaprej odobrena potrebna denarna sredstva.

Prav zaradi navedenega je izbor kandidata temeljil le na osnovi zdravstvenih napotil. Predlagana je tudi krajša oblika, to je 10-dnevnega aktivnega odmora, čeprav je njegov učinek manjši. V bodoče naj bi zato vse TOZD vnesle v letne plane tudi potrebe za denarna sredstva, potrebna za organizacijo aktivnih preventivnih odmorov.

Predlog meril za izbiro posameznika in za denarno vzdrževanje programiranih zdravstveno preventivnih odmorov:

Izbira predlogov oziroma posameznikov za aktivni odmor naj se vrši v tesnem sodelovanju zdravnika, socialnega delavca in organizatorja športne rekreacije. Dokončno potrditev predlogov pa opravijo posamezne TOZD.

Predlog kriterijev za izbiro:

- delovni staž
- podatki psihofizičnih sposobnosti

c) obremenitve na delovnih mestih in mikroklimatski pogoji

d) socialni vidik — številčnost družine, višina osebnega oohodka, stanovanjske razmere

V bodoče naj ne bi pošiljali na rekreativni zdravstveno preventivni odmor posameznikov, katerim je potrebna zdravstvena obravnava, zaradi določenih stanj bolezni. Osnovni cilj preventivnih odmorov je preprečevanje (za posameznike na tako imenovanih »ogroženih delovnih mestih«) in nadomestitve obstoječega stanja z zmanjšano stopnjo zdravja. Mejna utrujenost, prehodna stanja od zdravja k bolezni, znaki hipokinetškega in maladaptacijskega sindroma). S tako izbiro kandidatov se namreč dosega optimalne efekte z aktivnim odmorom.

Predlog kriterijev za pokrivanje stroškov:

Sredstva za regresiranje rekreativnega preventivnega odmora naj se določa v odvisnosti od OD delavca. (Glede na razmerja, ki izhajajo iz delokroga.)

Razdelitev kritja stroškov in določitev dodatnih pogojev za udeležence aktivnih odmorov.

Kritje stroškov:

Razmerje	stroški, ki jih krije DO oziroma TOZD	%
do 2,00	100 %	100 %
2,01-3,00	90 %	90 %
3,01-4,00	80 %	80 %
4,01-5,00	70 %	70 %
5,01 in več	60 %	60 %

Dodatni pogoji:

Poleg navedenega pa mora koordinator preventivnega odmora v ta namen izrabiti

pri 10-dnevnom odmoru najmanj 5 dni letnega dopusta

pri 20-dnevnom odmoru najmanj 10 dni letnega dopusta.

Utemeljitev predlaganih zdravstveno preventivnih odmorov:

Prvi in poglobilni vzrok za to, da bi se poslužili preverjenih in znanstveno proučenih programov športno rekreacijskega centra »Plava laguna« v Poreču je, da v naši DO ne razpolagamo s potrebnimi pogoji za izvajanje omenjenih odmorov.

Poleg tega kažejo podatki, da je bilo v letu 1977 zaradi bolezni 112.562 ali 5,26 % izgubljenih delovnih dni, kar znese v povprečju 16 delovnih dni na zaposlenega v naši DO.

Ukrepi za odpravo škodljivih pogojev dela, varstva pri delu, higieniški režim in ostale zadolžitve s področja zagotavljanja standarda zaposlenim, zahtevajo akcijo, ki je izražena že v letnem poročilu naše DO, tudi na tem področju, saj bo tako širše organizirana zdravstveno preventivna dejavnost in zdravstvena vzgoja.

Posledice sodobnih oblik in načina življenja se vse česče in pri čedalje večjem številu ljudi kažejo v telesni in duševni izčrpanosti, kronični utrujenosti in tako zmanjšani delovni sposobnosti posameznika.

Najboljše preventivno sredstvo in naravno zdravilo za omenjene slabosti, oziroma za tista prehodna stanja, ki so med zdravjem in boleznijo, ki jih označujemo kot splošno oslabilost oziroma neodpornost organizma, so prav gotovo programirani preventivni odmor. Z znanstveno dokazanimi in v praksi preverjenimi programi aktivnega preventivnega oddiha je možno doseči predvsem:

— Obnavljanje in izboljšanje funkcionalnih sposobnosti, ne le mišičevja, pač pa tudi drugih organov in organskih sistemov.

— Zmanjšanje in popuščanje živčne napetosti ob normalizaciji tonusa vegetativnega živčnega sistema.

— Zmanjšanje prekomerne telesne teže in njenih negativnih posledic.

— Zaviranje procesov biološkega staranja.

— Preprečevanje, zaustavljanje ali ozdravitev začetnih oblik raznih bolezenskih stanj.

— Pomembno povečanje funkcionalnih in delovnih sposobnosti. Vsi navedeni podatki kažejo na nujnost uvedbe aktivnih preventivnih odmorov. Kajti visoka stopnja zdravstvenega stanja in delovnih sposobnosti je bogastvo, ki se vedno večkratno obrestuje.

Prosimo vse OOS TOZD, da obravnavajo opisane predloge KSS GIP Gradis, olikujejo svoja mnenja in jih posredujejo naslovu do 30. 9. 1978.

Organizator športne rekreacije:
Kerstein Andrej

Planine nudijo nešteto možnosti za rekreacijo po napornem delovnem tednu

Pera SREČKOVIĆ

SA OGLASNE TABLE

AFORIZMI

Usijane glave ne vredi lečiti akupunkturo, bocanjem u glavu. Ne osecaju. Al' da vidite kako reagju kad ih bocnete u novčanik.

I Sneško Belić ima svoju nadu. Umesto svoje klasične metle on za mnoge drži — pravilnik o raspodeli prema radu.

Prema guberu se opruži, ali ne nastavlja sa protezanjem na tuđem guberu.

Uvek se zaklanjao frazama. Ali je znao i za zamke. Da slučajno fraze ne počnu da se zaklanjaju za njega.

Ja zbog njihovog plasmana na platnom spisku savio tabak na četvero. A oni onda presaviše moj korvat na polovinu.

U svetu se sve više primenjuje metod lečenja pacijenata uz zamrzavanje. Kad bismo bar mogli da zamrzujemo cene pa da spasemo standard.

Prema statistikama čovek u svom životu provede oko mesec dana u kupatilu. Tu nije uračunato vreme onih koji zbog svojih grešaka stalno peru ruke.

ZAKAČKE BEZ TAČKE

Mini-meditacije

— Kako prelaze iskrivljene biografije na šampionatu grimasa.

— Da li se neki puni stomaci održavaju na površini zahvaljujući praznim glavama.

— Pomaže li transplantacija i mrtvom slovu na papiru.

— Razmišlja li domaća konfekcija o steznicima za vezu i vezaroše.

— Isplati li se voditi čist čar — na pazar.

— Vredi li pred »malim vratima« zveckati violin-skim ključevima.

— Da li vući standard za uši ne znači i vući ga — za nos.

— Da li je startni osnov baš jedini osnov za diskusiju.

— Plovi li bračni brod brže i usšenije uz manji broj čvorova.

— Treba li radna mesta otkrivati Gajgerovim brojačima a stručnjake pasošima.

STAMBENE MINIJATURE

— Lula mira u zajedničkom stanu teško egzistira.

— Sustanarski brak — uvek razređivač za ljubav.

— Nema slađeg zanata od stanarskog inata. Ali on mnogima, na kraju, zagorči.

— Danteu je trebalo pet godina podstanarskog staža dok je napisao svoj »pakaos«.

— Ako amortizujemo stanove ne moramo i stavove.

— Pećinski čovek nije znao za divlju gradnju. Ona se pripitomila u pretesnoj gradskoj sredini.

— Jedino u soliterima mali čovek uvek izbija na površinu.

— Pred stambenim čvorovima čuveni Gordijev čvor je prava mini-zapetljancija.

— Stambeni ključ je jedini ključ kome se sve brave klanjaju.

— Često i mišje rupe određujemo kao nužan smeštaj našoj savesti.

— Ona, stambena lista me podseća na planinu. Treba dosta klinova (čitaj: bodova) da čovek ne sklizne s vrha u podnožje.

GRADISOV ŠPORTNI DAN V LJUBLJANI

Na zadnji seji konference osnovnih organizacij sindikata je bil potrjen tudi sklep, da se mora športna aktivnost gradisovih delavcev nadaljevati. To je povezano predvsem z Gradisovim športnim dnevom, ki je bil v letošnjem letu. Še pod vprašanjem. Ob finančni pomoči vseh TOZD in tudi tehničnem sodelovanju nekaterih članov iz posameznih ljubljanskih TOZD je delovna skupnost prevzela organizacijo letošnjih iger. Zaradi zasedenosti terminov na športnih tekmovališčih Ilirije in Slovana, je bil podan predlog za 14. in 21. oktober. Kateri od teh dveh datumov bo potrjen, pa do izida nismo mogli ugotoviti. M. K.

Pred zveznim ŠIG v Ohridu

Vsakoletno zvezno srečanje športnikov gradbincev bo tokrat v Makedoniji in sicer na Ohridu od 5. do 8. oktobra. Letošnje slovensko zastopstvo bo malce spremenjeno, saj je kar precejšnje število ekip novih, nekaj še celo takih, ki bodo prvič sodelovale na zveznih igrah.

Med slednjimi je tudi naša ženska namiznoteniška ekipa, ki tokrat prvič sodeluje na zveznem nivoju. Zato pa je moški del ekipe, ki je doslej vedno zastopal barve Slovenije na zveznih ŠIG moral priznati premoč boljši ekipi Elektre iz Maribora, ki pa bo morala na pot zelo oslabljena, saj ne bo smel nastopiti reprezentant Klinger.

Najštevilnejšo ekipo bo imel tudi tokrat Ingrad iz Celja, saj bodonjihovi člani zastopali reprezentanco Slovenije v šahu, malem nogometu, kegljanju in ženski odbojki. Ostali del reprezentance pa bodo sestavljanje moški — Salonit, namizni tenis moški — Elektra in namizni tenis ženske — Gradis.

Tudi sestav ekipe za proizvodni del tekmovanja je nekoliko spremenjen, saj bodo letos tekmovali armirači Stavbenika, zidarji Grosuplja, tesarji Tehnika in odrarji Gradisa.

Vsem ekipam, še posebno gradisovima, želimo na tekmovanju veliko športne in tekmovalne sreče ter da bi se vrnili s kar najboljšimi rezultati.

BARILOCHE
Vista invernal del Cerro Catedral

8. P. 78

S TRENINGA V ARGENTINI
VAM POŠILJA MNOGO LEPIH
POZDRAVOV
SMUČARSKA REPREZENTANCA
JUGOSLAVIJE 78/79

[Handwritten signatures and names]

color post-card

La postal de la amistad
La carte postale de l'amitié
The friendship post card
Die freundschaftskarte
Il postal de amicitie

1485

Gradbeno podjetje
"GRADIS"

61000 LJUBLJANA
JUGOSLAVIJA

GRAPICA S. A.

NAGRADNA KRIŽANKA V DANAŠNJI ŠTEVILKI

Med tiste, ki bodo poslali izpolnjeno križanko do 25. septembra 1978, bomo razdelili naslednje nagrade:

1. nagrada 300,00 din
2. nagrada 200,00 din
3. nagrada 100,00 din

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Uredništvo Gradisovega vestnika, GIP GRADIS, Ljubljana, Šmartinska 134 a, 61000 Ljubljana.

Rešitev nagradne križanke iz prejšnje številke:

Vodoravno: oktostilon, sardinijka, anamka, sr, rana, lirik, pacifik, odeto, panonija, ao, omot, srečka, sandolini, indiana, njet, cak, hh, tr, poten, oe, nazori, s, livingstone, omiš, tihi, g, sk, kokila, aki, aloja, pi, brodar, na, santos, kozolec, eksport, name, eberle, mer, pohorje, koča, por, aden, ivi, valonci, ceste, kreol, ac, lc, eroll.

Izžrebani so bili naslednji naši delavci:

1. nagrada 300,00 din: Marjan Starovasnik, GE Maribor
 2. nagrada 200,00 din: Gaberc Elica, KO Maribor
 3. nagrada 100,00 din: Lešnik Rosvita, KO Maribor
- Čestitamo!

GRADISOV VESTNIK izdaja organizacija združenega dela gradbeno industrijskega podjetja Gradis v Ljubljani. Izhaja mesečno v 9000 izvodih. Ureja ga uredniški odbor v sestavi: Mario Herbec, Franjo Štromajer, Ivanka Pogačnik, Vinko Damjan, Štefan Zemva, Vinko Koleto in Nada Muminović. Glavni in odgovorni urednik Lojze Cepuš. Tehnični urednik: Matija Krnc. Tiska: Tiskarna Ljudska pravica v Ljubljani. Naslov uredništva: GIP Gradis Ljubljana, Šmartinska 134 a.

